

ที่ รล ๐๐๐๔.๑/๑๕๑๕๖

สำนักราชเลขาธิการ

สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

พจ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง พระราชทานพระราชานุญาต

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือ กรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๖.๔/๑๓๓๗๙ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอพระราชทานพระราชานุญาตเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ตามที่แนบ ไปลงพิมพ์เป็นภาพหน้าปกหนังสือวารสารที่ดิน ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗
ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

พระราชทานพระราชานุญาต

(ท่านผู้หญิงจรูญจิตต์ ทีชะระ)

รองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

กองราชเลขาธิการในพระองค์

สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

โทร. ๐ - ๒๒๘๓ - ๙๒๓๘

โทรสาร ๐ - ๒๒๘๐ - ๐๓๓๘

เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๗

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขาธิการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางดวงใจ ศรีทาสสุข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุทไทย พักเหลือ
 นางสาวสุภาพพิมพ์ สิงห์พันธุ์ นางสาวอจรรญา สันติประชาจิตต์
 นางสาวสมถวิล ช่างอาวุธ
กองบรรณาธิการ : นางปภาวดี ธรรมสนอง
 นายประภัสสร สืบเหล้ารบ นายชัชวาลย์ สมจิตต์
 นางสุพินดา นาคบัว นายพินัย คงคาเขตร
 นางวันทนา ภวากันท์ นายสยาม สุระเกียรติ
 นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตนศักดิ์
 นายวิวรรธน์ สีนะพิสิทธิ์ นายวิภาส โอวาทจรูญจิตต์
 นายวัชร มาลัยมาตร นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ
 นางสาวอจรรญา อุ๋นใจ
ฝ่ายศิลป์ : นายวีระชัย ลังกุลจินดา
 นายนิพนธ์ บรรจงอนุรีย์ นางสาวกมลพร ทักษิณาสถาพร

ฝ่ายจัดการ

นางภูริณี เพชรชะเอม นางสาวรุ่งลาวัลย์ ก่อเกื้อ
 นางสาวปัทมา เหลืองเพชรงาม นายกรกช ชีระปัญญา
 นางภคนันท์ ภูคงน้ำ นางสาวพนิดา เต็งทับทิม
 นายพีรเชษฐ์ คำชมภู

คุยกับ บ.ก.

เป็นพระมหากษัตริย์คุณแก่วารสารที่ดินเป็นอย่างยิ่ง ที่กรมที่ดินได้รับพระราชทานพระราชนุญาตเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีมาลงพิมพ์เป็นภาพหน้าปกหนังสือวารสารที่ดิน ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๔.๑/๑๙๑๕๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นอกจากนี้ วารสารที่ดินฉบับนี้ยังเป็นฉบับพิเศษที่ได้ต้อนรับท่านอธิบดีกรมที่ดินคนใหม่ ท่านพิระศักดิ์ หินเมืองเก่า ด้วยความยินดียิ่ง โดยกระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งให้นายพิระศักดิ์ หินเมืองเก่า ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร มารักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งท่านเป็นอธิบดีกรมที่ดินลำดับที่ ๔๐ ของกรมที่ดิน วารสารที่ดินจึงได้นำประวัติโดยสังเขปของท่านมาเผยแพร่อีกครั้ง

โดยที่ช่วงนี้ นับแต่ คสช. เข้ามาบริหารประเทศจากนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันปราบปรามการบุกรุกที่ดินของรัฐอย่างจริงจัง นำสู่ประเด็น Hot ผ่านสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการกับการบุกรุกที่อุทยานฯ รวมทั้งที่สาธารณประโยชน์อื่นๆ วารสารที่ดินฉบับนี้จึงได้นำเสนอเรื่องน่ารู้ “กรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์” ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวกับการปฏิบัติงานของพี่น้องชาวดินในขณะนี้ สำหรับคอลัมน์ “หลักกฎหมายจากคดีปกครอง” ยังจัดลงให้อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นที่สนใจติดตามกันมากจากสมาชิก รวมทั้งสาระน่ารู้อื่นๆ ด้วย ซึ่งหากสมาชิกประสงค์จะปรับปรุงคอลัมน์ใด ประการใด ทางกองบรรณาธิการพร้อมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงวารสารที่ดินให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกต่อไป

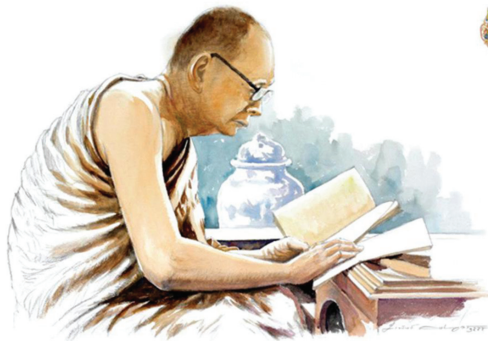
พบกันฉบับหน้า

บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน

เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๗/

5 เรื่องเด็ก กรี๊ดอาเซียน : สิงคโปร์

1. ห่านนำบุญและหมากปิ้งเข้าประเทศ
2. ชื่นบินிடเลื้อยให้ชิดซ้าย
3. ห่านก๊วยยะเรียด
4. ห่านเก็บผลไม้ในภัตตาคาร
5. คนแก่ทำงานเป็นเรือปักษ์

Mahidol Channel | An Electronic World of Arts & Sciences | Add Friends ASEAN | สนับสนุนโดย www.mahidolchannel.com

- ๔ มหาตมไทยร้อยใจ คนไทยยิ้มได้
๕ อธิปไตยที่ดิน ลำดับที่ ๔๐
(นายพิระศักดิ์ หินเมืองเก่า)

เรื่องน่ารู้...

- ๓/ เรื่อง กรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหา
การบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์
๑๔ เรื่อง แนววินิจฉัยของกรมที่ดิน เกี่ยวกับการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ข้อคิด...

- ๑๘ สิ่งที่แปลกที่สุดในโลก

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๑๙ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน
๒๒ เรื่อง เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจาก
คำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๓๑ ยินได้ก็พอ ท่าน ว.วชิระเมธี

วันสำคัญที่ควรรู้...

- ๓๒ วันรพี ๗ สิงหาคม

เล่าสู่กันฟัง...

๓๕ Good Morning Asean

- แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน
- ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์
- กฎระเบียบการลงทุน/นโยบาย/มาตรการ
ทางการค้า/การส่งเสริมการลงทุน
- ๕ เรื่องเด็ด...กรี๊ดอาเซียน : ประเทศ
สาธารณรัฐสิงคโปร์
- อาหารอาเซียน เมนูเด็ดของ ๑๐ อาหาร
ประจำชาติอาเซียน

ล่านกวี...

- ๕๑ หญิงคนหนึ่ง คนที่เราเรียกว่าแม่

สรรหาสาระ...

- ๕๒ ๗ โรคอันตราย (อาจ) มากับ AEC ระวังกันไว้
๕๕ ๑๐ ประเทศที่อากาศดีที่สุดในโลก

ใต้ร่มธรรมะ...

- ๕๙ ทฤษฎีสักนิตกัติดตามคนตายไปไม่ได้

๖๐ ภาพเล่าเรื่อง...

ความหมาย

คำว่า “ร้อยใจ” คือ

ร้อยใจคนมหาดไทยเอง รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน เครือข่ายองค์กรในสังกัดเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุข

อีกนัยหนึ่ง คือ มท. มีบทบาทในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์

สองส่วนนี้ทำให้คนไทยยิ้มได้อีกครั้งหนึ่ง และจะต่อเนื่องด้วยการปฏิรูปทำให้คนไทยมีความสุขเพิ่มขึ้นและยิ้มได้อย่างยั่งยืน

ยิ้ม 1) ศูนย์ปรองดอง คล้องใจไทยทั้งชาติ

ยิ้ม 2) คลายทุกข์ชาวประชา แก้ปัญหาความเดือดร้อน

ยิ้ม 3) บริการด้วยใจ รายได้เพิ่มพูนเกื้อกูลต่อกัน เหลือมลาลดลง

ยิ้ม 4) สุขสงบมั่นคง ดำรงชาติไทย สุกหลานปลอดภัย ไม่หลงไหลอบายมุข

ยิ้ม 5) คนไทยทุกคนยิ้มได้และ ยิ้มให้กันและกัน

อธิบดีกรมที่ดิน ลำดับที่ ๔๐

ประวัติ
นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า
อธิบดีกรมที่ดิน

- **การศึกษา/อบรม**
 - ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
 - ระดับปริญญาตรี : ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - ระดับปริญญาโท : ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (รุ่นแรกของรามฯ)
 - อบรมนายอำเภอ รุ่นที่ 32 (2535)
 - นักปกครองระดับสูง(นปส.) รุ่นที่ 34 (2539)
 - หลักสูตร SENIOR EXECUTIVE DEVELOPMENT PROGRAME (SEDP) (ทุน ก.พ. ประเทศญี่ปุ่น)
 - หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.12) สถาบันพระปกเกล้าฯ (2551)
 - หลักสูตร นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระดับสูง (นยปส.4) สำนักงาน ปปช.
 - หลักสูตรบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.2) สำนักงานศาลปกครอง

- **การรับราชการ**
 - 2522-2535 เป็นปลัดอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น สกลนคร นครปฐม และน่าน
 - 2536 นายอำเภออย่างชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ
 - 2539 ผู้อำนวยการโรงเรียนนายอำเภอ กรมการปกครอง
 - 2540 นายอำเภอสมเด็จ จ.กาฬสินธุ์
 - 2541 นายอำเภอตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี
 - 2542 นายอำเภอบางเลน จ.นครปฐม
 - 2543 ผู้อำนวยการส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน กรมการปกครอง
 - 2545 ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง
 - 2547 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความมั่นคงภายใน
 - 2548 รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ
 - 2550 รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
 - 2551 รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย
 - 2552 รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์
 - 2553 รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
 - 28 ต.ค.- 27 พ.ย. 2554 ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
 - 2554 รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
 - 2555 รองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร
 - 7 ก.ค. 2557 อริบดัทรมที่ด้น
- **ราชการพิเศษ**
 - อาจารย์พิเศษหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ม.รามคำแหง
 - ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดศรีสะเกษ (2549 - 2551)
- **เครื่องราชอิสริยาภรณ์**
 - ประถมมงกุฎไทย (ป.ม.) 2546
 - ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) 2549
 - มหาวชิรมงกุฎ(ม.ว.ม.) 2552

“กรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์”*

เรื่องกรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐนั้น ก่อนจะพูดถึงกรอบแนวทางเชื่อว่าส่วนใหญ่คงรู้จักแล้วว่าที่สาธารณะประโยชน์คืออะไร แต่ในทางปฏิบัติก็จะมีปัญหาในระหว่างที่สาธารณะประโยชน์และที่รกร้างว่างเปล่า บางครั้งแยกไม่ออกว่าดูอย่างไรว่าเป็นที่สาธารณะประโยชน์หรือที่รกร้างว่างเปล่า และที่ราชพัสดุ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาถ้าไม่มีการรู้ถึงสถานะของที่ดิน เราจะไม่สามารถประยุกต์ใช้กฎหมาย และแนวทางในการปฏิบัติได้เลย เพราะฉะนั้น เราจะต้องรู้จักที่สาธารณะประโยชน์ก่อน ต่อมาก็ต้องดูในเรื่องของอำนาจหน้าที่ในที่สาธารณะประโยชน์เป็นของใคร เพราะในบางพื้นที่อาจจะมีความหมายที่เข้าใจไม่มีความเข้าใจในเรื่องที่สาธารณะประโยชน์ ก็จะมอบให้ที่ดินอำเภอดำเนินการอย่างเดียว เมื่อรู้ถึงอำนาจหน้าที่แล้วต่อมาก็จะไปดูในเรื่องของที่สาธารณะประโยชน์ เมื่อเป็นที่สาธารณะประโยชน์ผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร เมื่อเป็นที่สาธารณะประโยชน์แล้วทำอะไรจะทำให้ขอบเขตมีความชัดเจน ก็ต้องมีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) หากมีคนคัดค้านเราจะทำอย่างไรในทางปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะอ้างว่าได้ครอบครองมาก่อน อยู่กันมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย ก็จะต้องเข้าไปสู่กระบวนการของการพิสูจน์สิทธิ การพิสูจน์สิทธิจะมีแนวทางอย่างไร สุดท้ายการดำเนินการคดีก็มีหลายเรื่องที่เราเสนอไปที่ศาลหรืออัยการแล้วปรากฏว่าเราแย้ง ไม่มีการรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งตรงนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ อบต. เทศบาล ไม่มีการรวบรวมข้อเท็จจริงว่าพื้นที่ตรงนั้นเป็นที่สาธารณะประโยชน์หรือไม่อย่างไร เมื่อส่งให้อัยการ อัยการสั่งไม่ฟ้องเพราะข้อเท็จจริงไม่พอฟังว่าที่ตรงนั้นเป็นที่สาธารณะประโยชน์ สุดท้ายเป็นเรื่องสาเหตุของการบุกรุก ที่มาของสาเหตุการบุกรุกเป็นอย่างไร ประเด็นเรื่องร้องเรียนมีเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์นั้นมีประเด็นใหญ่ๆ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก กรณีที่หลวงไปทับที่ของราษฎร ประเด็นร้องเรียนส่วนใหญ่ก็ต้องการให้มีการยกเลิก เพิกถอน น.ส.ล. หรือต้องการออกเอกสารสิทธิในที่ดินของรัฐ ประเด็นที่สอง กรณีมีการร้องเรียนว่า ที่ของราษฎรไปทับที่ดินของหลวง คือ มีการออกโฉนด หรือออก น.ส.3 ไปทับที่สาธารณะประโยชน์ หรือมีผู้มีอิทธิพลหรืออ้างว่าเป็นผู้มีอิทธิพล ประเด็นต่างๆ ก็มีการร้องเรียนมาทุกช่องทางหน่วยงาน ไม่ว่าจะผ่านรัฐมนตรี ผ่านนายกรัฐมนตรี ผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สุดท้ายก็ส่งมาให้กระทรวงมหาดไทย และส่งต่อไปให้กรมที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินก็จะส่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง สำนักงานที่ดินจะต้องตรวจสอบและสรุปการแก้ไขปัญหาส่งมาให้กรมที่ดิน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ๆ ก็จะแก้ไขง่าย แต่ถ้าเป็นปัญหาที่เรื้อรังมานานก็จะแก้ไขยาก ทุกท่านคงจะเข้าใจดี

ต่อไปเรามาดูเรื่องของอำนาจหน้าที่ก่อน ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า “ที่ดินทั้งหลายที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา” อธิบดี คือ อธิบดีกรมที่ดิน แต่อำนาจที่ว่านี้ หากมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น กฎหมายป่าไม้ก็มีพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งมีกรมป่าไม้เป็นผู้ดูแล กฎหมายอุทยานจะมีกรมอุทยานเป็นผู้ดูแล เกี่ยวกับแม่น้ำก็จะมีเจ้าท่าที่ราชพัสดุก็มีกรมธนารักษ์ ถ้าเป็นที่สาธารณะนายอำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา เป็นไปตามมาตรา 122 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

*นายชัชวาล สมจิตต์ ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองที่ดินของรัฐ
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน

แก้ไขโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2551 ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ร่วมกัน กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายใช้คำว่า “ร่วมกัน” ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการดูแลของนายอำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรค 2 ได้บัญญัติว่า “ในการใช้ประโยชน์ที่ดินตามวรรคหนึ่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นายอำเภอไม่มีอำนาจยินยอมให้คนอื่นใช้ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดและต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ดิน” เป็นเรื่องของการขอใช้ เรื่องของการถอนสภาพ ส่วนในกรณีที่มีข้อพิพาทก็ต้องร่วมกันดำเนินการ โดยกระทรวงมหาดไทยวางระเบียบไว้ ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองที่สาธารณสมบัติในแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553 กำหนดว่า ในการดำเนินการจะให้ท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการก่อนเมื่อเกิดกรณีข้อพิพาท ถ้าท้องถิ่น ไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ให้รายงานนายอำเภอ และนายอำเภอจะดำเนินการเอง หรือร่วมกับท้องถิ่น ดำเนินการก็ได้ ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการออก น.ส.ล. การรังวัดตรวจสอบ การดำเนินคดีต่างๆ ก็ดี เมื่อก่อนท้องถิ่นจะถูกลำ้งงานตรวจเงินแผ่นดินทั่วถึงว่าท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการดำเนินการ ซึ่งเคยมีคำวินิจฉัยยกฤษฎีกา วินิจฉัยว่าท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการดำเนินการเนื่องจากไม่มี กฎหมายรองรับ เมื่อได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ในมาตรา 122 แล้ว ปัจจุบัน ท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการได้ ยกตัวอย่างถ้ามีการพิพาทเกี่ยวกับที่ดินสาธารณประโยชน์ลักแปลง และ ท้องถิ่นต้องการที่จะรังวัดตรวจสอบ ถ้าใช้ช่างจังหวัดก็สามารถที่จะวางเงินมัดจำให้ช่างจังหวัดออกไปรังวัด ตรวจสอบได้เลย แต่ถ้าจังหวัดไม่มีช่างหรือต้องการช่างจากกรมที่ดิน วิธีการ คือ ให้ท้องถิ่นวางเงินและ ตีเช็คให้กรมที่ดิน กรมที่ดินก็จะส่งช่างไปดำเนินการ โดยจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักด้วย ซึ่งค่าใช้จ่ายจะสูงกว่าของจังหวัด ส่วนกรณีที่รกร้างว่างเปล่า ถ้าดูตามมาตรา 8 ก็จะเป็น อำนาจของอธิบดี แต่ในบทบัญญัติกล่าวว่า เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะมอบหมาย ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ก็มีคำสั่ง ที่ 505/2552 มอบให้ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ เพราะฉะนั้น ปัจจุบันนี้ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ดินรกร้างว่างเปล่าจึงเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

หลักใหญ่ๆ ของที่ดินของรัฐตามมาตรา 1304 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะมี 3 ประเภทด้วยกัน คือ ที่รกร้างว่างเปล่า ที่สาธารณประโยชน์ และที่ราชพัสดุ ในส่วนของที่รกร้างว่างเปล่า องค์ประกอบ คือ ต้องเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน และไม่มีใครมีสิทธิครอบครองตามกฎหมาย ทั้งหมดนี้คือองค์ประกอบของที่ดินรกร้างว่างเปล่า โดยมี คำวินิจฉัยยกฤษฎีกา เมื่อปี พ.ศ.2523 เรื่องของเกาะ ที่ดินบนเกาะเป็นที่ดินประเภทใด นั้น การจะเป็น สาธารณสมบัติประเภทไหนขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง คือ ถ้าส่วนที่อยู่บนเกาะเป็นส่วนที่ประชาชนได้ใช้ร่วมกัน เช่น เป็นถนนส่วนนี้ก็จะเป็นที่สาธารณประโยชน์ แต่ถ้าพื้นที่นั้นใช้เป็นสถานที่ราชการโดยเฉพาะก็จะเป็น ที่ราชพัสดุ แต่ถ้าพื้นที่นั้นไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง และเป็นเกาะพื้นที่นั้น ก็จะเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ตามมาตรา 1304 (1) แต่ถ้าบนเกาะนั้นราษฎรมีสิทธิครอบครอง เช่น มี ส.ค.1, น.ส.3, น.ส.3 ก, โฉนดที่ดิน พื้นที่นั้นก็เป็นที่ดินของราษฎรมีสิทธิครอบครอง ต่อมาเรามาดูที่สาธารณประโยชน์ นั้นเป็นอย่างไร โดยมี คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ที่ 229/2551 วินิจฉัยว่า วิธีการพิจารณาว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ต้องดูว่ามีการสงวนหวงห้ามตามกฎหมายหรือไม่ การสงวนหวงห้ามตามกฎหมายจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วงด้วยกัน คือ ก่อนปี พ.ศ.2478 จะไม่มีรูปแบบ อาจจะเป็นคำสั่งของผู้ว่ากรมณฑล สมุหเทศาภิบาล กรมการอำเภอ (คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 770/2516) และเราจะรู้ได้อย่างไรว่าการสงวนหวงห้ามก่อนปี พ.ศ.2478 จะดูได้จากตรงไหน เราคงไปหาหลักฐานอย่างอื่นหรือประกาศหวงห้ามไม่ได้ จะต้องดูจาก

ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ จะระบุในช่องผู้ประกาศสงวนหวงห้ามว่าใครเป็นผู้ประกาศสงวนหวงห้าม สงวนหวงห้ามตั้งแต่ปีไหน สงวนไว้เพื่อประโยชน์อะไร ตรงนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เราใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์มาตั้งแต่เมื่อไหร่ คือ วันที่มีการประกาศหวงห้ามนั่นเอง ต่อมาเป็นช่วงที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ.2478 - ปี พ.ศ.2497 ระหว่างนี้การสงวนหวงห้ามจะมีกฎหมายฉบับหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.2478 บัญญัติว่า การสงวนหวงห้ามจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา เมื่อการหวงห้ามกำหนดแล้ว เพราะฉะนั้น สาเหตุที่ออกกฎหมายนี้ก็เนื่องจากการประกาศหวงห้ามก่อนปี พ.ศ.2478 นี้เป็นเพียงการกะประมาณ จะเห็นว่าในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ของแปลงนี้ จะมีการสงวนหวงห้ามไว้เป็น 100 ไร่ 1,000 ไร่ บางแปลงเป็น 10,000 ไร่ ยกตัวอย่าง แปลงทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ถ้าตามทะเบียนเนื้อที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้เนื้อที่จะมีจำนวนมากกว่าพื้นที่ของอำเภอ เพราะฉะนั้น การกะประมาณในสมัยก่อนจะเป็นเพียงการคาดคะเนเท่านั้น จึงกำหนดว่าการสงวนหวงห้ามตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมีการจัดทำแผนที่ มีการกำหนดเนื้อที่ มีการกำหนดรายละเอียดว่าจะสงวนหวงห้ามไปทำอะไร ให้มีความชัดเจนขึ้น แต่มีอยู่กรณีหนึ่ง เมื่อประมาณปี พ.ศ.2486 ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม จะมีหนังสือเวียนจากกระทรวงมหาดไทย ให้ทุกตำบลทุกหมู่บ้านกันพื้นที่ไว้ เป็นที่สาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้าน ที่สาธารณประโยชน์ประจำตำบล ถ้าเป็นหมู่บ้านก็ 25 ไร่ ถ้าเป็นตำบลก็ 50 ไร่ ให้กันไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลาง การกันพื้นที่ในส่วนนั้นถือว่าการสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ในเมื่อกฎหมายกำหนดว่าการสงวนหวงห้ามต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา เรื่องนี้เคยมีคำวินิจฉัยศาลฎีกา ที่ 1253/2530 ว่าการสงวนหวงห้ามแบบนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการออกพระราชกฤษฎีกา แต่อย่างไรก็ดีถ้าพื้นที่ตรงนั้นมีประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทำเป็นสนามเด็กเล่น เป็นสนามกีฬา หรือขุดสระน้ำ หรือเป็นที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน หรือเป็นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ก็อาจจะเป็นที่สาธารณประโยชน์โดยสภาพการใช้ก็ได้ ตรงนี้ก็ต้องดูข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไป สำหรับช่วงที่สาม หลังปี พ.ศ.2497 มีกฎหมายที่ดินบังคับใช้ การสงวนหลังปี พ.ศ.2497 ก็ต้องออกเป็นประกาศคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ตามมาตรา 20 (4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประเด็นนี้ที่เห็นได้ชัดก็จะเป็นเรื่องของป่าชุมชน ป่าสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ การเป็นที่สาธารณประโยชน์ ถึงจะไม่มีการสงวนหวงห้ามด้วยกฎหมาย แต่ก็อาจจะเกิดขึ้นโดยสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น มีที่ว่าง มีคนเข้าไปใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ หรือเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกันทำกิจกรรมส่วนรวม ทุกคนรู้ว่าพื้นที่ตรงนี้เป็นที่สาธารณประโยชน์ ใครๆ ก็สามารถใช้ประโยชน์ได้ ก็เป็นที่สาธารณประโยชน์โดยสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรืออาจเกิดขึ้นโดยสภาพธรรมชาติ เช่น หนอง สระน้ำต่างๆ หรืออาจเกิดขึ้นด้วยการอุทิศ ซึ่งเป็นการอุทิศโดยตรงและอุทิศโดยปริยาย สำหรับการอุทิศโดยตรง ยกตัวอย่างเช่น มีการจดทะเบียน ทำหนังสือ ยกให้ ส่วนการอุทิศปริยาย เช่น ได้มีที่ดินอยู่แปลงหนึ่งและทุกคนสามารถผ่านไปผ่านมาในที่ดินแปลงนี้ได้ ไม่เจาะจงว่าใครจะเดินก็ได้ ถ้าผ่านไปผ่านมาเป็นเวลานานๆ จนเข้าใจว่าพื้นที่นั้นเป็นทางสาธารณประโยชน์ นั่นก็เป็นการอุทิศโดยปริยาย แต่ถามว่านานเท่าไรไม่มีกำหนด แต่ถ้าอนุโลมเป็นเรื่องของการครอบครองปรปักษ์ ก็ใช้หลัก 10 ปี ในการพิจารณา ตรงนี้จะมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาไว้หลายเรื่อง (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 1542/2525, 1498-1499/2529, 3647/2529, 1998/2537, 2526/2550) เมื่อเป็นที่สาธารณะแล้วผลจะเป็นอย่างไร คือ ไม่สามารถโอนได้ การโอนจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือพระราชบัญญัติเท่านั้น ห้ามยกเรื่องอายุความขึ้นต่อสู้กับรัฐ ก็จะมีหลายกรณีที่อ้างว่าอยู่อาศัยมานาน และอ้างว่าตนครอบครองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตรงนี้จะ

อ้างขึ้นต่อผู้กับรัฐไม่ได้ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 3301-3331/2516) ไม่อยู่ในข่ายบังคับคดี เมื่อเป็นที่สาธารณประโยชน์แล้วก็จะไปเรื่อยไป จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพ ตรงนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 428/11 คำพิพากษาจะพูดเรื่องของคลองสาธารณะ เดิมมีสภาพเป็นคลองต่อมาขึ้นเนินจนพื้นดินเป็นพื้นระดับเดียวกับพื้นดิน โฉนดแปลงที่ติดกันก็เลยเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ ในส่วนที่เป็นคลอง ซึ่งก็มีการฟ้องร้องกัน ศาลพิพากษาว่าการเป็นคลองสาธารณะ จะมีสภาพเป็นคลองสาธารณะ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพให้พ้นสภาพการเป็นคลอง สำหรับเรื่องทะเลเบียน ที่สาธารณประโยชน์นั้น ซึ่งมีความสำคัญมาก ฉะนั้นในแต่ละพื้นที่จึงควรที่จะเก็บทะเลเบียนที่สาธารณประโยชน์ไว้ให้ได้ โดยสามารถใช้เป็นเอกสารราชการ และอ้างเป็นพยานหลักฐานได้ ลองไปดู ในมาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน วรรคสอง บัญญัติว่า “ที่ดินที่ยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ถือตามเอกสารราชการ” นั้น ก็คือทะเลเบียนที่สาธารณประโยชน์นั่นเอง ยกตัวอย่าง มีการหนึ่งที่สาธารณประโยชน์ตอนล่างแย้ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดปัจจุบัน โดยมีการฟ้องร้องกัน กรณีพิพาทระหว่างผู้ที่ครอบครองกับส่วนราชการ มีการอ้างทะเลเบียนที่สาธารณประโยชน์ในชั้นศาล ศาลจะรับฟังทะเลเบียนที่สาธารณประโยชน์ว่ามีการสงวนหวงห้ามไว้จริง และพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดี

การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เป็นการดำเนินการตามมาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517 หากมีผู้คัดค้านก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 45 คือ ดูว่าคนที่คัดค้านมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินหรือไม่ ถ้าไม่มีให้ฟ้องศาล ภายใน 60 วัน แต่ถ้ามีก็ต้องมาตรวจสอบว่าหลักฐานนี้ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ การออกกับการตรวจสอบจะต่างกัน ถ้ายังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอยู่เลย จะเป็นเรื่องของการออก แต่ถ้ามีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอยู่แล้ว จะเป็นเรื่องของการตรวจสอบ ซึ่งการตรวจสอบจะใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 ไม่ได้ เพราะกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 เป็นเรื่องเฉพาะการออก น.ส.ล. เท่านั้น หากมีราษฎรคัดค้านก็ต้องเป็นการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบชอบด้วยกฎหมายของเอกสารและไปดำเนินการทางศาลต่อไป กรณีในการรังวัดออก น.ส.ล. แล้ว ผู้มีหน้าที่ดูแลไม่สามารถรังวัดชี้แนวเขตได้ นั้น ในทางปฏิบัติควรจะมีการแต่งตั้งกรรมการเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อหาแนวเขตโดยพิจารณาจากพยานเอกสาร คือ เอกสารที่อยู่ในมือ เช่น น.ส.ล. ทะเบียน ระวังแผนที่ แผนที่ภูมิประเทศ ภาพถ่ายทางอากาศ โฉนดแปลงข้างเคียงที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งระบุจุดที่สาธารณประโยชน์ และเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่ในสารบบ ยกตัวอย่าง ข้างเคียงเป็นโฉนดสมัย ร.ศ. และแจ้งจุดที่สาธารณะ เราอาจจะยึดโฉนดฉบับนั้นเป็นขอบเขตของที่สาธารณประโยชน์ได้ แล้วหาแปลงรอบๆ ต่อไป หรือกรณีทะเลเบียนระบุจุดที่เป็นธรรมชาติ เช่น ทางหรือเป็นหนองน้ำ หรือลำราง ในกรณีนี้ให้ยึดตามขอบเขตตามธรรมชาตินั้น รวมถึงการสอบสวนพยานบุคคล ผู้ปกครองท้องที่ในอดีต ปัจจุบัน ผู้สูงอายุ เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาการใช้ประโยชน์ ขอบเขตเนื้อที่ เป็นต้น รวมทั้งการออกไปตรวจสอบสภาพที่ดินเพื่อเป็นข้อมูลทางกายภาพด้วย

ในการดำเนินการกับผู้บุกรุกจะมี 2 แนวทาง คือใช้หลักนิติศาสตร์ กับหลักรัฐศาสตร์ วิธีการดำเนินคดี สมมติว่า กรณีที่ อบต. หรือนายอำเภอมาปรึกษาว่าจะดำเนินการกับผู้บุกรุก จะต้องดำเนินการอย่างไร เราจะแนะนำให้เขาไปแจ้งความดำเนินคดีเลยได้หรือไม่ จะต้องดูว่าเขาบุกรุกเป็นที่สาธารณประโยชน์จริงหรือไม่ ประเด็นแรก ดูว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์จริงหรือไม่ มีพยานหลักฐานอะไร ที่แสดงว่าตรงนั้นเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่เขาบุกรุกก่อน แล้วเมื่อบุกรุกแล้ว ก็ต้องดูว่าบุกรุกนานหรือยัง ถ้ามีการบุกรุกก่อนปี พ.ศ.2515 คือประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 96 ใช้บังคับ ฐานความผิดจะเป็นไปตามมาตรา 9 กับ

มาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งทางอำเภอจะต้องมีการแจ้งและออกคำสั่งให้ผู้บุกรุกออกไปก่อน ถ้าไม่ดำเนินการตามกระบวนการเมื่อมีการฟ้องศาล ศาลจะถือว่าทางราชการยังดำเนินการไม่ครบถ้วน ก็จะยกฟ้อง แต่ถ้าเป็นการครอบครองหลังปี พ.ศ.2515 จะเป็นความผิดตามมาตรา 9 กับมาตรา 108 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินในการอ้างฐานความผิด ซึ่งถ้าอ้างผิดศาลจะยกฟ้องเช่นกัน (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 3017/2524) แต่ในการดำเนินการตามกรณีหลังไม่ต้องแจ้งให้ผู้บุกรุกออกจากที่ดินก่อน แต่ในทางปฏิบัติ ก็อาจจะแจ้งด้วยก็ได้ไม่บังคับ เรื่องต่อมา เรื่องการพิสูจน์สิทธิ คือ มีการอ้างว่าอยู่อาศัยมาก่อนเป็นที่ดินของรัฐ วิธีการอ้างเช่นนี้ ใครๆ ก็อ้างได้ แต่เราจะดูจากอะไรมีหลักฐานอะไรว่าอยู่มาก่อน ยกตัวอย่าง ในกรณีที่หวงห้ามของทหาร จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งอ้างว่าได้อยู่อาศัยมาก่อนการหวงห้าม ถ้าอยู่มาก่อนก็ไม่ใช่ที่ราชพัสดุ ในกระบวนการของ กพร. จะใช้วิธีการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศซึ่งจะดูว่ามีร่องรอยการทำประโยชน์หรือเปล่า โดยเอาภาพถ่ายอากาศที่ถ่ายไว้ครั้งแรก ประมาณ ปี พ.ศ.2495 หลักเกณฑ์การพิสูจน์สิทธิ คือ (1) ดูว่ามีเอกสารที่ทางราชการทำขึ้นหรือลงวันที่ก่อนการเป็นที่ดินของรัฐหรือไม่ เช่น โฉนด, น.ส.3, น.ส.3 ก ใบหยียบย่ำ เป็นต้น มีคำถามว่า ส.ค.1 เป็นเอกสารราชการหรือไม่ เอกสาร ส.ค.1 ไม่ใช่เอกสารราชการ ซึ่งจะได้รับสิทธิตาม (1) จะต้องเข้าสู่กระบวนการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศก่อน ซึ่งศาลฎีกา ที่ 285/2507 เคยวินิจฉัยว่า ส.ค.1 ไม่เป็นเอกสารทางราชการ แม้ว่าจะทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะไปเซ็นรับรองก็ตาม หรือ (2) เอกสารนั้นลงวันที่หลังการเป็นที่ดินของรัฐ แต่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดิน แต่มีข้อความว่าได้มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ก็สามารถใช้เป็นราชการในการพิสูจน์สิทธิได้ สำหรับ ส.ค.1 จะเข้า (3) เป็นพยานหลักฐานอื่น ที่แสดงว่าครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งกรณีจะต้องมีการอ่าน แปล ภาพถ่ายประกอบด้วย และถ้าจะอ่านแปลภาพถ่ายในการพิสูจน์สิทธิจะส่งเรื่องมาให้ กพร. อ่านนั้น จะต้องเข้าอนุกรรมการ กพร. ของจังหวัดก่อน จึงจะส่งมาให้คณะกรรมการอ่าน แปล ภาพถ่ายฯ ของ กพร. ส่วนกลางเป็นผู้อ่าน

สรุปกระบวนการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์นั้น คือ เอาแผนที่เป็นตัวตั้ง ใช้แผนที่เป็นตัวแทนของแผ่นดิน การนำเสนอด้วยแผนที่จะเป็นสิ่งที่ง่าย สิ่งที่สำคัญคือ เรื่องของฐานข้อมูล ในแต่ละพื้นที่แต่ละจังหวัดต้องรู้ว่าในที่ดินของตนที่รับผิดชอบมีที่สาธารณะประโยชน์อยู่ที่แปลง ออก น.ส.ล. ที่แปลง ยังไม่ออก น.ส.ล.ที่แปลง แต่ละแปลงทั้งที่มี น.ส.ล. หรือไม่มี น.ส.ล. มีการบุกรุกหรือไม่ ถ้ามีการบุกรุก มีจำนวนกี่ราย ซึ่งได้มีหนังสือเวียนไปให้แต่ละจังหวัดสำรวจ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูล เพื่อให้มีการบริหารจัดการในส่วนนี้ได้ ขณะนี้กรมที่ดินก็มีโครงการหนึ่งโดยการนำร่องการจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่การใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงโดยนำร่องในพื้นที่จังหวัดแพร่ โดยให้ศูนย์ข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินแห่งชาติ เอารูปแผนที่ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการออก น.ส.ล. แล้วพร้อมลงในรูปแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและอ่านแปล ส่วนไหนที่เป็นหนองน้ำ ส่วนไหนเป็นพืชไร่ ส่วนไหนเป็นทำสวน ให้ใช้เป็นเนื้อที่โดยประมาณ ส่วนที่เป็นพืชไร่ ส่วนที่ทำสวน ส่วนที่ปลูกข้าว หรือเป็นหมู่บ้าน ส่วนนั้นคือเป็นส่วนที่มีการบุกรุก ส่วนที่เป็นป่า ส่วนที่เป็นหนองน้ำ ส่วนที่เป็นที่รกร้างเป็นส่วนที่ไม่มีการบุกรุก ดังนั้น เราจะเห็นภาพว่าในที่สาธารณะประโยชน์ทั้งจังหวัดมีอยู่ที่แปลง มีบุกรุกที่แปลง เนื้อที่เท่าไร บุกกรุกมากหรือน้อย แปลงไหนไม่มีการบุกรุก แปลงที่มีการบุกรุกให้จังหวัดลงพิจารณาดูว่าจะสามารถจัดทำโครงการได้หรือไม่ แปลงไหนที่ไม่มีการบุกรุกก็จะให้จังหวัดไปดำเนินการแจ้งให้ผู้มีอำนาจดูแลรักษา ดำเนินการคุ้มครองดูแลรักษา สงวนหวงห้าม อนุรักษ์ไว้ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เช่น ข้อมูลของจังหวัดแพร่ ที่สำรวจจะมีที่บุกรุกทั้งแปลง จำนวน 130 แปลง จะมีบุกรุกบางส่วนแต่มีพื้นที่น้อย จำนวน 346 แปลง และ

ไม่มีผู้บุกรุกจำนวน 124 แปลง ในส่วนนี้เราจะจัดเป็นกลุ่มแจ้งให้จังหวัดเอาไปบริหารจัดการในส่วนนี้ โดยในส่วนที่มีผู้บุกรุกทั้งแปลง หรือจำนวนมาก ให้พิจารณาว่าจะนำโครงการจัดที่ดินของรัฐ ขจัดความยากจน ในการแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ ส่วนแปลงที่ไม่มีผู้บุกรุก หรือบุกรุกน้อย ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา ดำเนินการคุ้มครองป้องกันตามอำนาจหน้าที่ต่อไป นอกจากนั้นจะต้องขีดเขต ที่เป็นเขตป่า เขต สปก. เพื่อให้รู้ว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้อยู่ในเขตป่า หรือเขต สปก. หรือไม่ เพราะในการบริหารจัดการ ที่สาธารณประโยชน์ คงจะต้องร่วมกันกับ สปก. และหน่วยป่าไม้ในพื้นที่ ถ้าอยู่ในเขตป่า หรือ สปก. นี่เป็นตัวอย่างที่ทำนาร่อง ซึ่งถ้าได้ผลก็จะจัดทำในพื้นที่ทั่วประเทศ หลังจากนั้นมาดูว่าเกิดอะไรขึ้นกับแผ่นดิน นั้นบ้าง เช่น การสอบสวนประวัติความเป็นมาว่า ที่ดินตรงนี้มีประวัติความเป็นมาอย่างไร เช่น ดุเหเมียน ว่ามีการหวงห้ามไว้หรือไม่ เมื่อขณะนี้มีการหวงห้ามสงวนไว้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ เนื้อที่เท่าไร ข้างเคียงกับใครบ้าง หรือถ้าเป็นโดยสภาพการใช้เนื้อที่เท่าไร ใช้ทำอะไรประโยชน์อะไร นอกจากนั้นถ้ามีการบุกรุกก็ต้องไปสอบสวนผู้บุกรุก ว่าเขามีหลักฐานอะไร อ้างสิทธิอย่างไร หลังจากนั้นกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ถ้าขอบเขตไม่ชัด ก็ทำขอบเขตให้ชัด คือ การออก น.ส.ล. ถ้าขีดเขตชัดแล้ว ส่วนที่มีปัญหาอยู่นอกเขตก็จบ เขาสามารถที่จะออกเอกสารสิทธิได้ ถ้าปรากฏว่าที่พิพาทเข้ามาอยู่ข้างใน ไม่ใช่ว่าจะออกโฉนดไม่ได้ ก็ต้อง มาดูว่าเขามาอยู่ก่อนหรือหลังที่ดินของรัฐ ก็ต้องไปดูกระบวนการพิสูจน์สิทธิที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นแล้วว่าอยู่ มาก่อนหรือหลัง ถ้าตัดสินแล้วไม่พอใจว่าอยู่ก่อนหรือหลังก็เป็นกระบวนการการปกครอง หรือใช้สิทธิทาง ศาล กระบวนการก็จะจบ แต่หากอยู่ข้างในและอยู่หลังการเป็นที่ดินของรัฐจะอย่างไร ถ้าสรุปว่าอยู่หลัง มีแนวทางอยู่ 2 แนวทาง คือ ใช้นิติศาสตร์กับหลักรัฐศาสตร์ หลักนิติศาสตร์ก็คือการดำเนินคดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทางผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลว่าจะใช้หลักไหน แต่ถ้ามีคนน้อยๆ เพิ่งมาบุกรุกใหม่ๆ ก็จะใช้หลักการดำเนินคดี ใช้แนวทางนิติศาสตร์ แต่ถ้าอยู่มานาน อยู่เยอะ ก็จะใช้หลักรัฐศาสตร์ หลักรัฐศาสตร์มีอะไรบ้าง ถ้าที่ตรงนั้น เป็นเขต สปก. เราอาจส่งมอบให้ สปก. ไปดำเนินการออก สปก.4-01 หรือ ส่งเรื่องให้ สปก. ดำเนินการ กรณีที่อยู่ข้างใน อยู่เยอะ และอยู่หลัง หรือถ้าต้องการถอนสภาพแล้วไปจัดหาประโยชน์ ปัจจุบันเราก็กจัดหา ประโยชน์โดยการให้เช่าได้ แต่กระบวนการถอนสภาพค่อนข้างจะต้องใช้เวลา ยุ่งยาก หากเป็นเรื่องของการ ใช้ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติฉบับที่ 3 ปี พ.ศ.2515 ซึ่งเป็นการให้อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ระยะเวลาล้านๆ เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต ถ้าไปอยู่อาศัยนานจะไม่เข้าข้อนี้ ที่สำคัญต้องอยู่มาก่อนปี 2515 ด้วย วิธีการให้เสนอนายอำเภอเป็นผู้อนุญาตให้อยู่ชั่วคราว อีกแนวทางหนึ่งก็คือ เรื่องของโฉนดชุมชน บางท่าน เข้าใจว่าไปมุ่งเรื่องของการมอบกรรมสิทธิ์ให้อยู่เป็นชุมชน ซึ่งโฉนดชุมชนเป็นชื่อที่ใช้เรียกเฉยๆ ปัจจุบัน มีการเสนอจะแก้เป็นสิทธิของชุมชนในการจัดการที่ดินของชุมชนแทนโฉนดชุมชน เพื่อกันความสับสน คือ การที่หน่วยงานต่างๆ เห็นว่ามีชุมชนเข้ามาอยู่ และต้องการอยู่ในรูปของชุมชน ชุมชนนั้นเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการชุมชนได้ ก็ให้อยู่เป็นชุมชน แต่กันพื้นที่ส่วนนี้โดยอนุญาตให้ชุมชนใช้ประโยชน์ ใช้กฎหมายของแต่ละพื้นที่ เช่น ของกรมที่ดินในที่สาธารณะ ณ ปัจจุบัน เราก้ใช้หลักการเรื่องของสัมปทาน เพราะว่าเขาอยากจะทำนานๆ เขาบอกว่าสิทธิชุมชนจะต้องเป็นสิทธิที่ยั่งยืน ซึ่งสัมปทานได้ถึง 20 ปี 50 ปี แต่ตอนนี้ สัมปทานค่อนข้างยุ่งยาก ซึ่งตั้งแต่ดำเนินการมายังไม่สำเร็จเลยสักแปลง จึงจะมีการยกวาง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยขึ้นฉบับหนึ่ง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับโฉนดชุมชนโดยเฉพาะโดยจะมาเปลี่ยน ในเรื่องของให้สัมปทาน มาเป็นในเรื่องของมาตรา 9 คือ การให้อยู่ชั่วคราว แต่เขาบอกว่า 5 ปี นั้น น้อยไป ขอเป็นสัก 10 ปี ขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณา ถ้านำเรื่องนี้มาใช้ก็คงใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา

สุดท้ายก็มาจบที่การแก้ไขปัญหาโดยการจัดทำโครงการจัดที่ดินของรัฐ ขจัดความยากจน ซึ่งเป็นการจัดระเบียบการถือครองที่ดินโดยที่ดินนั้นสถานะก็ยังเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์อยู่ ในเงื่อนไขหลังใบอนุญาตก็จะมีว่า ถ้ารัฐต้องการใช้ประโยชน์ก็สามารถที่จะเรียกคืนได้ หลักเกณฑ์ที่สำคัญคือ คนที่อยู่จะต้องยอมรับ ถ้าคนที่อยู่ ไม่ยอมรับว่าเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ก็จะต้องไปเข้าอีกช่องทางหนึ่ง คือ ช่องของการพิสูจน์สิทธิ ถ้าพิสูจน์แล้วไม่ยอมรับอีก ก็จะไปเข้าอีกช่องทางหนึ่งเรื่องของการใช้หลักนิติศาสตร์แล้ว คือต้องดำเนินคดี ที่สำคัญที่ดินตรงนั้นราษฎรจะต้องหมดความจำเป็นที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ถ้าราษฎรยังต้องการใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ก็จะไม่เข้าหลักเกณฑ์ตรงนี้ ในการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ อาจจะใช้การดำเนินการโดยกำหนดพื้นที่เป็น 3 ส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ คือพื้นที่กันไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ส่วนที่เป็นถนน ส่วนที่เป็นสระน้ำประจำหมู่บ้าน ส่วนที่เป็นลานกีฬาประจำหมู่บ้าน หรือกันไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลาง ส่วนที่ 2 คือ ส่วนที่จัดให้ประชาชน ส่วนที่เราดำเนินการจัดในครั้งนี้ ส่วนที่ 3 ส่วนที่กันไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ หลักเกณฑ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ราษฎรที่อยู่จะต้องเป็นราษฎรที่เข้าทำประโยชน์อยู่จริง และอยู่นานแล้ว ที่สำคัญจะต้องเป็นคนจน ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีอยู่แล้วไม่เพียงพอ โดยจัดให้ครอบครัวไม่เกิน 15 ไร่ ออกหนังสืออนุญาตให้ครองละ 5 ปี ที่สำคัญนโยบายนี้นอกจากจัดให้คนจนแล้ว ก็ยังไม่ประสงค์จะให้มีการโอนเปลี่ยนมือ เว้นแต่ทางมรดก คนที่ครอบครองต้องเป็นคนที่ทำประโยชน์ด้วยตัวเองอย่างแท้จริง ตรงนี้เป็นดำเนินการตามโครงการ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ คือสามารถระบับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับราษฎรที่มีมายาวนานได้ ถ้าจัดทำโครงการแล้วเสนอขุดเรื่องได้เลยที่ดินสาธารณะประโยชน์จะมีแนวเขตที่ชัดเจน จะมีการออก น.ส.ล. คำถามคือ ถ้าไม่มีการจัดทำโครงการอย่างที่มีการบุกรุกเป็น 100 ไร่ 200 ไร่ 1000 ไร่ ไปออก น.ส.ล. เขายอมไหม ซึ่งเขาไม่ยอมหรอก เขาจะต้องคัดค้าน แต่ถ้าเราบอกเขาว่าที่เราสร้างวัดนี้เขาได้อะไร เช่น การจัดทำหนังสืออนุญาตในคราวเดียวกัน สิ่งที่เขาได้รับคือหนังสืออนุญาตการรับรองจากรัฐให้เขาอยู่ในที่ดินนั้นได้ ตรงนี้เป็นตอบแทนใจให้เขาทำราษฎรที่ได้รับการจัดก็จะมี ความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตก็ดีขึ้นด้วย มีอยู่หลายพื้นที่อย่างเช่นจังหวัดสระเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ จะมีหน่วยจัดที่ดินของกรมที่ดินเข้าไปพัฒนาให้ที่ดินตรงนั้นอาจจะเป็นที่ดินของรัฐอยู่ ถ้ามองแนวทางในการแก้ไขปัญหา มองว่าถ้าเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์อย่างไรโครงการจัดที่ดินของรัฐขจัดความยากจนก็เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม และง่ายกว่าทุกแนวทางที่นำเสนอมา ในการชี้แจงกรรมวิธีการในหลายๆ คณะ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ ก็จะนำเสนอโครงการนี้เข้าไป คณะกรรมวิธีการก็เห็นด้วยและสามารถนำแนวทางนี้ไปแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้

แนววินิจฉัยของกรมที่ดิน เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม*

เนื่องจากกรมที่ดินได้มีการพิจารณาวินิจฉัย เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินพิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ควรศึกษาและถือเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเรื่องทำนองเช่นนี้ ซึ่งไม่ได้มีการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ผู้เขียนจึงได้สรุปแนวทางการพิจารณาของกรมที่ดินเผยแพร่ เพื่อเป็นความรู้และแนวทางปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

เรื่องที่ ๑ ผู้จัดการมรดกขอจดทะเบียนยกให้ที่ดินแก่วัด

เรื่องที่ ๒ พินัยกรรมลักษณะทั่วไป

เรื่องที่ ๓ ไม่ขอรับมรดกยินยอมให้ทายาทคนอื่นรับไปภายหลังเปลี่ยนใจจะขอรับมรดกและขอรับมรดกไว้แล้ว ต่อมาเมื่อครบกำหนดประกาศ ทายาทผู้ขอรับมรดกบางคนเปลี่ยนใจไม่รับและยินยอมให้ทายาทที่ขอรับมรดกร่วมกันรับไป

เรื่องที่ ๔ ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกซ้อน

เรื่องที่ ๑ ผู้จัดการมรดกขอจดทะเบียนยกให้ที่ดินแก่วัด

● **ประเด็นปัญหา** ผู้จัดการมรดกของ นาง ข. ขอให้กรมที่ดินพิจารณากรณีผู้จัดการมรดก นาง ข. ได้ยื่นขอจดทะเบียนยกให้ที่ดินแก่วัด เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือแสดงเจตนาที่เจ้ามรดกทำไว้ก่อนตาย แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธ ไม่รับจดทะเบียน โดยอ้างว่าหนังสือแสดงเจตนาที่เจ้ามรดกทำไว้ก่อนตายไม่ใช่พินัยกรรม เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สิน และการให้ทรัพย์สินจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อผู้ให้ถึงแก่ความตายโดยยังไม่ได้มีการจดทะเบียนโอนที่ดินให้แก่วัด การให้ก็ไม่สมบูรณ์กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจึงเป็นมรดกตกได้แก่ทายาท ผู้จัดการมรดกไม่อาจนำที่ดินดังกล่าวไปยกให้แก่วัดได้

- **ข้อกฎหมาย/ คำพิพากษาฎีกา**
๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๒๕ และมาตรา ๑๖๔๖
 ๒. มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕
 ๓. มาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
 ๔. คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๓๔/๒๕๓๘

● **ความเห็นกรมที่ดิน** ๑) ประเด็นแรก หนังสือแสดงเจตนายกให้ที่ดินที่เจ้ามรดกทำไว้ก่อนตายเป็นพินัยกรรมหรือไม่ เห็นว่าตามมาตรา ๑๖๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติลักษณะสำคัญของพินัยกรรมไว้ประการหนึ่งว่าต้องมีการแสดงเจตนาข้อกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินของตนเองหรือในการต่างๆ อันจะเกิดเป็นผลบังคับได้ตามกฎหมายเมื่อตนตาย ซึ่งหมายความว่า พินัยกรรมย่อมต้องมีข้อความตอนใดตอนหนึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นการแสดงเจตนาของผู้ตายในการกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สิน ให้เกิดผลบังคับเมื่อผู้ทำพินัยกรรมได้ถึงแก่ความตายไปแล้ว เมื่อพิจารณาความในหนังสือ

* นายสยมภู สุรเกียรติ นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

แสดงเจตนาของเจ้ามรดกรายนี้ ไม่มีข้อความตอนใดแสดงให้เห็นว่าผู้ตายประสงค์จะให้ที่ดินดังกล่าวแก่วัด เมื่อตนตายไปแล้ว ตรงกันข้าม กลับมีข้อความระบุว่า ให้การแสดงเจตนายกให้ที่ดินแก่วัดมีผลตั้งแต่วันที่ปรากฏในหนังสือแสดงเจตนา หนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวจึงไม่ใช่พินัยกรรมตามความในมาตรา ๑๖๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นหนังสือแสดงเจตนายกให้ที่ดินธรรมดา

๒) เมื่อหนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวเป็นหนังสือแสดงเจตนายกให้ที่ดินธรรมดา ผู้จัดการมรดกจะโอนที่ดินให้แก่วัดได้หรือไม่ เพราะเหตุใด เห็นว่า ตามมาตรา ๕๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การให้หรือสังหาริมทรัพย์ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ แต่สำหรับการยกให้ที่ดินแก่วัด ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๓๔/๒๕๓๔ ว่า การทำหนังสือยกให้ที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ดินสร้างวัด ถือได้ว่ามีเจตนาอุทิศที่ดินให้เพื่อใช้เป็นที่ดินสร้างวัด ที่ดินย่อมตกเป็นของแผ่นดินสำหรับใช้เป็นที่ดินสร้างวัดตามเจตนาของผู้อุทิศทันทีโดยไม่ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๒๕

กรณีที่ต้องพิจารณาก็คือ การอุทิศที่ดินให้แก่วัดเพื่อขยายเขตวัด จะมีผลให้ที่ดินตกเป็นของแผ่นดินดังเช่นการอุทิศที่ดินเพื่อใช้สร้างวัด ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๓๔/๒๕๓๔ หรือไม่ เห็นว่าตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ ที่วัดไม่ได้หมายถึงเฉพาะแต่ที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งหรือสร้างวัดเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงที่ดินที่เป็นเขตของวัดนั้นด้วย การอุทิศที่ดินเพื่อขยายเขตวัดจึงมีผลให้ที่ดินนั้น ตกเป็นของแผ่นดินโดยเป็นวัดตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ ดังนั้น การที่ก่อนตายเจ้ามรดกได้ทำหนังสือแสดงเจตนายกที่ดินให้แก่วัดเพื่อใช้ขยายเขตวัดไว้สำหรับประกอบศาสนกิจต่างๆ ย่อมมีผลให้ที่ดินตกเป็นของแผ่นดิน เช่น การอุทิศที่ดินเพื่อใช้สร้างวัดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๓๔/๒๕๓๔ โดยไม่ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อผู้ยกให้ตายก่อนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่วัด หนังสือแสดงเจตนายกให้ที่ดินแก่วัดย่อมผูกพันผู้จัดการมรดกที่จะต้องดำเนินการโอนที่ดินนั้นให้แก่วัดต่อไป และเมื่อที่ดินตกได้แก่วัดตั้งแต่วินิจฉัยคดี (ขณะอุทิศที่ดินวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลแล้ว) ที่ดินจึงมิใช่มรดกที่จะตกได้แก่ทายาทของผู้ตาย กรณีผู้จัดการมรดกประสงค์โอนที่ดินให้แก่วัด และวัดได้รับอนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถรับจดทะเบียนโอนที่ดินให้แก่วัดตามคำขอของผู้จัดการมรดกได้ในประเภท “ให้” โดยในคำขอ (ท.ด.๑) หนังสือสัญญาให้ และสารบัญญัติทะเบียนช่องเนื้อที่ให้หมายเหตุ ลงไว้ว่า “ที่ดินแปลงนี้ตกเป็นของวัดโดยการอุทิศตามหนังสือแสดงเจตนายกให้ที่ดินของ.....ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.”

เรื่องที่ ๒ พินัยกรรมลักษณะทั่วไป

● ประเด็นปัญหา พินัยกรรมระบุ

๑) ททรัพย์สินทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนี้และที่จะมีขึ้นในภายหน้า เมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตายไปแล้ว ขอยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ที่จะระบุไว้ในพินัยกรรม ให้เป็นผู้รับทรัพย์สินตามจำนวนซึ่งกำหนดดังนี้ (๑) ที่ดิน แปลง ก. เนื้อที่ ๑ ไร่ เฉพาะส่วนของข้าพเจ้า (๒) ที่ดินแปลง ข. เนื้อที่ ๒ ไร่ เฉพาะส่วนของข้าพเจ้า (๓) ที่ดินแปลง ค. เนื้อที่ ๑ งาน เฉพาะส่วนของข้าพเจ้า

๒) บรรดาทรัพย์สินที่ระบุไว้ทั้งหมด ข้าพเจ้าขอยกให้แก่ นายดำ นายขาว และนายแดง โดยให้ได้รับคนละส่วนเท่าๆ กัน”

ปัญหา คือ ผู้จัดการมรดกจะขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน แปลง ข. ตามพินัยกรรมให้แก่ นายขาว เพียงคนเดียวได้หรือไม่

● **ข้อกฎหมาย** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๕๑

● **ความเห็นกรมที่ดิน** พินัยกรรมแปลความได้ว่า ผู้ทำพินัยกรรมมีเจตนายกทรัพย์สินที่มีอยู่ทั้งในขณะนี้และในภายหน้าให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ นายดำ นายขาว นายแดง คนละเท่าๆ กัน มิได้กำหนดเจาะจงให้บุคคลใดได้รับทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างหรือได้รับทรัพย์สินทั้งหมดร่วมกันอย่างเช่นเป็นเจ้าของรวม จึงเป็นพินัยกรรมลักษณะทั่วไป ตามมาตรา ๑๖๕๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนที่ดินที่ระบุไว้ในข้อ ๑ (๑) (๒) และ (๓) นั้น ผู้ทำพินัยกรรมมีเจตนาเพียงต้องการแจกแจงรายละเอียดเพื่อให้ผู้รับพินัยกรรมทราบว่าที่ดินเฉพาะส่วนของผู้ทำพินัยกรรมที่จะตกได้แก่ผู้รับพินัยกรรมมีจำนวนเท่าไร ที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑ (๑) (๒) และ (๓) จึงมิใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างซึ่งเจาะจงไว้โดยเฉพาะ หรือแยกต่างหากเป็นพิเศษจากกองมรดก แต่เป็นทรัพย์สินซึ่งรวมอยู่ในทรัพย์สินทั้งหมดที่จะตกได้แก่ นายดำ นายขาว และนายแดง คนละเท่าๆ กัน ดังนั้น ผู้รับพินัยกรรมที่ดินดังกล่าวจึงมิใช่ผู้รับพินัยกรรมลักษณะเฉพาะ แต่เป็นผู้รับพินัยกรรมลักษณะทั่วไป ซึ่งการจัดการแบ่งทรัพย์สินมรดกโดยพินัยกรรมลักษณะทั่วไป กรมที่ดินเคยตอบข้อหารือจังหวัดชลบุรีและเวียนให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๒/๑/ว ๐๒๑๖๖๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๔ ว่าเหมือนกับการจัดแบ่งมรดกแก่ทายาท โดยธรรม ผู้จัดการมรดกย่อมที่จะใช้ดุลยพินิจของตนเองได้ว่าจะจัดการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกอย่างไรจึงจะให้ทายาทได้รับส่วนแบ่งเท่าๆ กัน ไม่จำเป็นว่าผู้จัดการมรดกจะต้องโอนทรัพย์สินหรือที่ดินแต่ละแปลงให้แก่ทายาทตามพินัยกรรม ทุกคนรับร่วมกันไปอำนาจของผู้จัดการมรดกที่จะโอนมรดกที่ดินแปลงใดให้แก่ทายาทใดนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของผู้จัดการมรดก กรณีของเรื่องนี้ผู้จัดการมรดกจึงสามารถขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน แปลง ข. ตามพินัยกรรมให้แก่ นายขาว เพียงคนเดียวได้

เรื่องที่ ๓ ไม่ขอรับมรดกยินยอมให้ทายาทคนอื่นรับไปภายหลังเปลี่ยนใจจะขอรับมรดกและขอรับมรดกไว้แล้ว ต่อมาเมื่อครบกำหนดประกาศ ทายาทผู้ขอรับมรดกบางคนเปลี่ยนใจไม่รับและยินยอมให้ทายาทที่ขอรับมรดกร่วมกันรับไป

● **ประเด็นปัญหา** ทายาทซึ่งมีสิทธิรับมรดกได้ทำหนังสือยินยอมให้ทายาทคนอื่น รับมรดกไปตนจะไม่เกี่ยวข้อง ต่อมาเปลี่ยนใจจะขอรับมรดกในส่วนของตนอีก และกรณีทายาทหลายคนขอรับมรดกทั้งหมด ต่อมาทายาทผู้ขอรับมรดกบางคนเปลี่ยนใจไม่รับ และยินยอมให้ทายาทที่ขอรับมรดกร่วมกันรับไป ในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการอย่างไร

● **ข้อกฎหมาย/ คำพิพากษาฎีกา**

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ มาตรา ๘๕๑
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๔
๓. คำพิพากษาฎีกาที่ ๓/๓๓/๒๕๒๔

● **ความเห็นกรมที่ดิน** ๑) กรณีทายาทซึ่งมีสิทธิรับมรดกได้ทำหนังสือยินยอมให้ทายาทคนอื่นรับมรดกไปตนไม่ขอเกี่ยวข้องหรือคัดค้านการรับมรดกของผู้ขอแต่อย่างใด ถือเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๓/๓๓/๒๕๒๔) หากภายหลังทายาทที่ทำหนังสือดังกล่าวเปลี่ยนใจรับมรดกด้วย จะต้องให้คู่กรณี (ผู้ขอรับมรดก) ยินยอมจึงจะกระทำได้ ถ้าคู่กรณีไม่ยินยอมก็หมดสิทธิที่จะมาขอรับมรดก

ได้อีก แต่ถ้ายินยอมพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ชอบที่จะจดทะเบียนให้ได้โดยไม่ต้องดำเนินการประกาศใหม่แต่อย่างใด

๒) กรณีทายาทหลายคนได้ขอรับมรดกทั้งหมด และทายาทที่แสดงไว้ในบัญชีเครือญาติทุกคนที่ไม่ขอรับมรดกได้มาให้ถ้อยคำยินยอมให้ทายาทอื่นรับมรดกไปภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตามนัยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๖) แล้ว การที่ทายาทตกลงกันเช่นนี้ถือเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ มีผลผูกพันทายาทที่ให้ถ้อยคำไม่ขอรับมรดกดังกล่าว ซึ่งบอกเลิกสัญญาไม่ได้ เว้นแต่จะมีการตกลงกันใหม่ ดังนั้น เมื่อครบกำหนดประกาศ ทายาทผู้ขอรับมรดกบางคนเปลี่ยนใจไม่รับมรดกและยินยอมให้ทายาทที่ขอรับมรดกร่วมกันรับไป พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ชอบที่จะดำเนินการจดทะเบียนให้ได้ ไม่เข้าลักษณะต้องยกคำขอตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๖) ข้อ ๔ (๒) แต่อย่างใด

เรื่องที่ ๔ ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกซ้อน

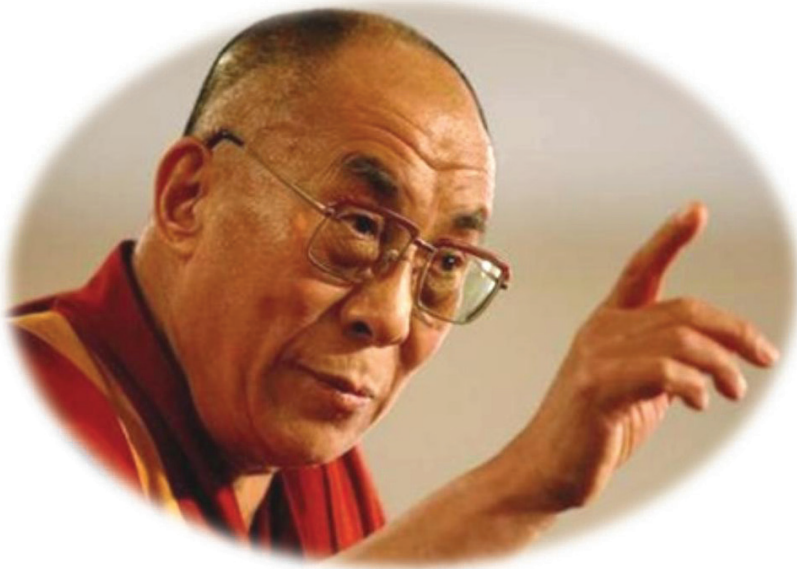
● **ประเด็นปัญหา** นายแดง นำคำสั่งศาลที่ตั้งให้ตนเป็นผู้จัดการมรดกของนางมะลิ ยื่นขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกของนางมะลิในโฉนดที่ดิน แต่จากการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า เดิมนายดำ ได้นำคำสั่งศาลที่ตั้งให้นายดำเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกรายเดียวกัน ยื่นขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในโฉนดที่ดินแปลงเดียวกัน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนลงชื่อ นายดำ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางมะลิ ลงในโฉนดที่ดินแล้ว โดยคำสั่งศาลที่ตั้ง นายแดง เป็นผู้จัดการมรดกเป็นคำสั่งฉบับแรก ส่วนคำสั่งศาลที่ตั้ง นายดำ เป็นผู้จัดการมรดกเป็นคำสั่งฉบับหลังและคำสั่งศาลฉบับหลังที่ตั้ง นายดำ มิได้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกอำนาจผู้จัดการมรดกในคำสั่งศาลฉบับแรก จึงมีกรณีพิพาทกันว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะจดทะเบียนลงชื่อ นายแดง ผู้จัดการมรดกลงในโฉนดที่ดินร่วมกับ นายดำ ได้หรือไม่ หรือต้องเพิกถอนรายการจดทะเบียนลงชื่อ นายดำ เสียก่อน หรือจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- **ข้อกฎหมาย/ คำพิพากษาฎีกา** ๑. มาตรา ๑๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ๒. คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๓๐/๒๕๐๑ และคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๑๖-๓๒๐/๒๕๐๖

● **ความเห็นกรมที่ดิน** การที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้ง นายแดง เป็นผู้จัดการมรดกของนางมะลิ เป็นคำสั่งแรก และแต่งตั้ง นายดำ เป็นผู้จัดการมรดกของนางมะลิ เป็นคำสั่งที่สองซึ่งคำสั่งฉบับหลังไม่ได้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกอำนาจผู้จัดการมรดกในคำสั่งฉบับแรกคำสั่งศาลทั้งสองจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีเช่นนี้ต้องถือว่าศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกไว้หลายคน และเมื่อศาลไม่ได้กำหนดสิทธิหรือหน้าที่ผู้จัดการมรดกไว้โดยเฉพาะ การจัดการมรดกผู้จัดการมรดกย่อมมีอำนาจจัดการทรัพย์สินอันเป็นมรดกของเจ้ามรดกทั้งหมด มิใช่มีอำนาจจัดการเฉพาะทรัพย์สินที่ระบุไว้ต่อศาลเท่านั้น (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๘๓๐/๒๕๐๑) และผู้จัดการมรดกแต่ละคนจะจัดการไปโดยลำพังไม่ได้ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๑๖-๓๒๐/๒๕๐๖) ต้องร่วมกันจัดการ หากตกลงกันไม่ได้จะต้องให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด ตามความในมาตรา ๑๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในทางปฏิบัติเมื่อมีกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นควรจดทะเบียนลงชื่อ นายแดง และนายดำ เป็นผู้จัดการมรดกในโฉนดที่ดินร่วมกัน ซึ่งเรื่องนี้แม้พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้จดทะเบียนลงชื่อ นายดำในโฉนดที่ดินไปแล้ว แต่เมื่อเป็นการจดทะเบียนไปตามคำพิพากษาที่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีการผิดเพี้ยนกรณีต้องเพิกถอนรายการจดทะเบียน แต่เพื่อให้นายดำกับนายแดง เป็นผู้จัดการมรดกร่วมกัน จึงต้องจดทะเบียนในประเภท “เปลี่ยนผู้จัดการมรดก” โดยใส่ชื่อ ๑. นายแดง ๒. นายดำ (๑ - ๒. ผู้จัดการมรดกของนางมะลิ) ในช่องผู้รับสัญญา

สิ่งที่แปลกที่รู้ดีในโลก

มนุษย์เป็นสิ่งที่แปลกที่รู้ดีในโลก
เพราะเขาชอบสะสมทรัพย์เพื่ออนาคต
แล้วก็สะสมเงินเพื่อให้นั้นๆ ทรัพย์นั้นกลับมา
และเขานั่งอนาคตมากมายไม่มีความรู้กับปัจจุบัน
ผลก็คือเขาไม่อยู่ทั้งปัจจุบันและอนาคต
เขาอยู่คนเดียวจะไม่มีความสุข
และท้ายสุดเขาก็ตายไปโดยไม่ได้มีชีวิตอยู่จริง ๆ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระองค์ที่ รัชกาลที่ ๑๐ ผู้นำทางจิตวิญญาณแห่งชาติ
ผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒

คดีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน*

กรณีที่ศาลจังหวัดมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดกไว้หลายคน ผู้จัดการมรดกแต่ละคนมีหน้าที่ในการจัดการทรัพย์สินมรดกร่วมกันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามพินัยกรรมและศาลมีคำสั่งตั้งเป็นผู้จัดการมรดกตามข้อกำหนดพินัยกรรม ยื่นคำขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามที่พินัยกรรมกำหนดไว้ อันถือเป็นการจัดการทรัพย์สินมรดกโดยลำพังเพียงผู้เดียวและเจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งไม่จดทะเบียนโอนมรดกให้ตามที่ร้องขอ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ขัดต่อกฎหมายและไม่ถือว่าเจ้าพนักงานที่ดินละเลยต่อหน้าที่ในการจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๓/๑ ประกอบกับมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นาย บ. ได้ทำพินัยกรรมระบุที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๐ และเลขที่ ๕๐๐๙๒ พร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ตน และตั้งตนเองให้เป็นผู้จัดการมรดก เมื่อนาย บ. ถึงแก่ความตาย ศาลจังหวัดได้มีคำสั่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดกเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ กับให้มีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายต่อมา ผู้ฟ้องคดีก็ได้นำโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงไปยื่นคำขอจดทะเบียนลงชื่อตนเองเป็นผู้จัดการมรดกและขอให้โอนมรดกที่ดินทั้งสองแปลงให้ตามพินัยกรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนลงชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดก แต่ไม่ได้จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินให้ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด) อ้างว่าผู้ฟ้องคดีจะจัดการทรัพย์สินมรดกโดยขอโอนมรดกให้แก่ทายาทตามพินัยกรรมฝ่ายเดียวไม่ได้ แต่จะต้องจดทะเบียนลงชื่อนาย ล. ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาลจังหวัดลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ในโฉนดที่ดินด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งไม่จดทะเบียนโอนมรดกตามพินัยกรรมให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำสั่งยกอุทธรณ์ จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินพิพาทให้แก่ตน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อปรากฏว่าก่อนที่ศาลจังหวัดจะมีคำสั่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดก ศาลจังหวัดได้มีคำสั่งตั้งนาย ล. เป็นผู้จัดการมรดกของนาย บ. และให้มีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายไว้แล้ว แม้ตามคำสั่งศาลดังกล่าวจะไม่ปรากฏว่าให้ผู้ฟ้องคดีและนาย ล. เป็นผู้จัดการมรดกร่วมกัน แต่คำสั่งศาลดังกล่าวก็มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีและนาย ล. ในฐานะผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาลมีสิทธิและหน้าที่จัดการทรัพย์สินอันเป็นมรดกของนาย บ. เจ้ามรดกทั้งหมดเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดพินัยกรรมและจัดการมรดกทั่วไปเพื่อแบ่งปันให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามมาตรา ๑๓/๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และเป็นกรณีที่ผู้จัดการมรดกหลายคนซึ่งในการจัดการมรดกหากตกลงกันไม่ได้ต้องถือเอาเสียงข้างมากในการจัดการ เว้นแต่จะมีข้อกำหนดพินัยกรรมเป็นอย่างอื่น ถ้าเสียงเท่ากันก็ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายข้างต้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายที่จะจัดการทรัพย์สินมรดกของนาย บ. โดยลำพังแต่เพียงผู้เดียว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามพินัยกรรมและศาลจังหวัดได้มีคำสั่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดกตามข้อกำหนดพินัยกรรมก็ตาม

*ที่มา : วารสารวิชาการศาลปกครอง ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน) ๒๕๕๖

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีชื่อเป็นผู้จัดการมรดกในที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๐ และเลขที่ ๕๐๐๙๒ ยื่นคำขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ตนเองตามพินัยกรรมของนาย บ. และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไม่จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินให้ตามที่ร้องขอ เนื่องจากเห็นว่าการจัดการทรัพย์สินมรดกดังกล่าวถือเป็นกรณีที่ศาลตั้งผู้จัดการมรดกไว้หลายคน ผู้จัดการมรดกแต่ละคนจะจัดการทรัพย์สินมรดกเพียงลำพังไม่ได้ ต้องจัดการร่วมกัน หากตกลงกันไม่ได้ต้องให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาดคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย และถือไม่ได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๓/๑ ประกอบกับมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชอบด้วยกฎหมายคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๒๘/๒๕๕๕)

ผู้ที่จะมีสิทธิแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) ตามมาตรา ๒๓/๓ ตรีแห่งการประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องเป็นผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้น การที่บุคคลใดได้รับโอนและครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินต่อจากผู้แย่งการครอบครองย่อมได้รับโอนสิทธิและหน้าที่เท่าที่ผู้โอนการครอบครองมีอยู่เท่านั้น ถือไม่ได้ว่าผู้รับโอนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องจากผู้ครอบครองเดิมตามมาตรา ๒๓/๓ ตรีวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่อาจนำหลักฐาน ส.ค.๒ ที่ผู้ครอบครองเดิมเคยแจ้งไว้โดยไม่ชอบ มาเป็นหลักฐานประกอบการขออนุญาตออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินดังกล่าวไว้ ดังนั้น เมื่อผู้รับโอนไม่มีหลักฐานอื่นใดที่แสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์อันจะมีสิทธิขออนุญาตออกโฉนดที่ดินได้ การที่เจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้ตามคำขอ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ได้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินโดยใช้หลักฐานใบแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) เลขที่ ๔๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔ ไร่ ที่นาง ค. เป็นผู้แจ้งเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เจ้าพนักงานที่ดินสาขา) แจ้งว่าที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากบริเวณที่ขอรังวัด นาง ค. (ผู้ครอบครองเดิม) ไม่ได้นำเดินสำรวจเพื่อออกเอกสารสิทธิในที่ดินหมดทั้งแปลง (น.ส.๓ ก.) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๑ เพราะที่ดินยังมีสภาพเป็นป่าทำประโยชน์ในที่ดินไม่เต็มเนื้อที่ตามที่นาง ค. แจ้ง ส.ค.๒ การรวมที่ดินที่ไม่ได้ทำประโยชน์เข้าไปด้วยย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินมาจากนาย ม. เนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่ โดยนาย ม. ได้แย่งการครอบครองที่ดินส่วนที่เหลือจากนาง ค. จึงไม่ถือเป็นผู้ครอบครองต่อเนื่องจากผู้ครอบครองเดิม และไม่อาจนำหลักฐาน ส.ค.๒ เลขที่ ๔๔ ของนาง ค. มาเป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา ๕๙ ทวิ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด) เห็นเป็นอย่างเดียวกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนได้ซื้อที่ดินมาโดยสุจริต และการที่นาย ม. แย่งการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาประมาณ ๓๕ ปีนั้น นาง ค. ก็ไม่ได้คัดค้านหรือฟ้องเรียกคืนแต่อย่างใดนาย ม. จึงเป็นผู้ครอบครองต่อเนื่องจากนาง ค. จึงขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดิน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าที่ดินแปลงนี้เดิมนาง ค. ได้ครอบครองโดยไม่มีหลักฐานใดๆ ต่อมา นาง ค. ได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ เนื้อที่ประมาณ ๕๔ ไร่ และในปี พ.ศ.๒๕๒๒ นาง ค. ได้นำเดินสำรวจที่ดินและได้รับ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๔ ได้เนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่ ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๑ นาง ค.ได้ขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. แปลงดังกล่าวได้เนื้อที่ประมาณ ๔๔ ไร่ โดยไม่ได้นำ ส.ค.๒ เลขที่ ๔๔ ไปเป็นหลักฐานในการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ซึ่งตามหลักฐาน ส.ค.๒ เลขที่ ๔๔ ที่นาง ค. ได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินมีเนื้อที่ประมาณ ๕๔ ไร่ แต่นาง ค. ไม่ได้นำเดินสำรวจเพื่อออกเอกสารสิทธิในที่ดินหมดทั้งแปลง การที่นาง ค. ได้ให้ถ้อยคำว่าเป็นที่ดินแปลงที่เหลือยังเป็นป่าทำประโยชน์ในที่ดินไม่หมด เมื่อนาง ค. แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) โดยรวมเอาที่ดินที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์ไปด้วยย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้นถึงจะมีสิทธิแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) ตามมาตรา ๒๗ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินแปลงนี้มาจากนาย ม. โดยเป็นที่ดินที่นาย ม. เข้าแจ้งการครอบครองที่ดินส่วนที่เหลือดังกล่าวจากนาง ค. โดยนาย ม. ไม่ได้ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับเอกสารสิทธิในที่ดินสำหรับแปลงนี้ จนกระทั่งผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินแปลงที่เหลือเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗ จากนาย ม. เนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่ และครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมา โดยที่ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองต่อเนื่องมาจากการแจ้งครอบครองของนาย ม. ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับโอนสิทธิและหน้าที่เท่าที่มีอยู่ของนาย ม. ผู้โอนการครอบครองเท่านั้น กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องจากนาง ค. ผู้ครอบครองเดิมตามมาตรา ๒๗ ตรี วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐาน ส.ค.๒ ของนาง ค. มายื่นคำขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้ออกโฉนดสำหรับที่ดินดังกล่าวได้ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีหลักฐานอื่นใดที่แสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว อันจะมีสิทธิขอกออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวมาภายหลังจากที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่พิพาทให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินมีผลบังคับใช้แล้ว จึงไม่สามารถออกโฉนดที่ดินซึ่งไม่มีหลักฐานในที่ดินได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินตามคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อคำสั่งดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการตามหนังสือ ร.ว.๓ ก ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามเสนอแล้วแต่กลับมีคำสั่งไม่ออกโฉนดให้นั้น เห็นว่า ร.ว.๓ ก ดังกล่าวเป็นเอกสารรายงานการรังวัดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ (ช่างรังวัด) ทำขึ้นเพื่อทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินเมื่อมีผู้มายื่นขอกออกโฉนดที่ดินแล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ซึ่งการรังวัดเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการออกโฉนดที่ดิน โดยคำสั่งให้ดำเนินการตามเสนอดังกล่าวเป็นการสั่งการตามความเห็นของฝ่ายรังวัดที่ให้ส่งฝ่ายทะเบียนดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปเท่านั้น ไม่ใช่คำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินแต่อย่างใด ซึ่งกรณีของผู้ฟ้องคดีนั้นเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดผู้มีอำนาจพิจารณาออกโฉนดยังไม่ได้พิจารณาออกโฉนดที่ดินแต่อย่างใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๕/๒๕๕๖)

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง*

ฉบับที่แล้ว เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมที่ดินใน **ฝ่ายรังวัด** ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยผิดพลาด หรือโดยความประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย และทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายได้โดยไม่ตั้งใจหากศาลปกครองเห็นว่าการปฏิบัติ หน้าที่ราชการดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้อื่น และมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ได้รับความเสียหายนอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในฝ่ายรังวัดแล้ว เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนก็อาจกระทำละเมิดต่อผู้อื่นได้เช่นกัน ฉบับนี้ผู้รวบรวมจึงได้นำเสนอข้อคำพิพากษา ของศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในส่วนของ **ฝ่ายทะเบียน** ว่ามีกรณีใดบ้างที่ศาลปกครองเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เสียหาย ดังนั้น เพื่อเป็นการเตือนสติตัวเองและพึงสังวรไว้ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ราชการว่าต้องมีความรอบคอบในการทำงานควรที่จะศึกษาผลคำพิพากษาไว้ป้องกัน มิให้ตกเป็นผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายโดยไม่ตั้งใจ เชิญติดตามได้เลยครับ

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๘/๒๕๕๒

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๒
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย ส ที่ ๑
นาง ส ที่ ๒
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน ที่ ๑
สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาปทุมธานี ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))
- **คำวินิจฉัยของศาล**

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙ แขวงสะพานสูง เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่ ๒ งาน มีชื่อ นาง ม เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้ถูกนาง ณ ปลอม โฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวขึ้นทั้งฉบับสำนักงานที่ดินและฉบับเจ้าชองที่ดินแล้วนำไปแอบอ้างต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่าตนเป็น นาง ม เพื่อยื่นขอจดทะเบียนจำนองประกันหนี้เงินกู้เป็นเงินจำนวน ๔,๙๐๕,๐๐๐ บาท กับ นาย พ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และต่อมา นาง ณ ซึ่งแอบอ้างชื่อว่าเป็นนาง ม ได้ไถ่ถอนจำนองจาก

ขวัญชัย อนันต์พานนท์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

นาย พ. แล้วจดทะเบียนจำนองใหม่กับผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นจำนวนเงิน ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งอยู่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้จดทะเบียนในโฉนดที่ดินปลอมทั้งฉบับสำนักงานที่ดินและฉบับเจ้าของที่ดินดังกล่าว จนต่อมาศาลจังหวัดมีนบุรีได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๔๓/๐๓/๒๕๔๓/ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๒๗/๔/๒๕๔๔ ให้ลงโทษนาง ณ. ผู้ซึ่งแอบอ้างเป็นนาง ม. ในการยื่นขอจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทดังกล่าว พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๓๑๙ เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งในการดำเนินการจดทะเบียนจำนองที่ดินดังกล่าว เจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗/๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในการสอบสวนคู่กรณีและเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น และ ข้อ ๒ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๓/ (พ.ศ.๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๓/ ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนในเรื่องสิทธิและความสามารถของบุคคลก่อนจดทะเบียนด้วย ซึ่งจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวนคู่กรณีที่มาขอจดทะเบียนและต้องสอบสวนเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องนี้ย่อมมีทั้งเอกสารที่ผู้ขอจดทะเบียนนำมาแสดง และที่เก็บรักษาอยู่ ณ ที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งนี้ การสอบสวนย่อมรวมถึงการสอบสวนความเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้มาขอจดทะเบียน เพราะหากผู้ที่มาขอจดทะเบียนมิใช่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์นั้น ก็ย่อมไม่มีสิทธิและความสามารถในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ โดยเฉพาะในการจดทะเบียนจำนองนั้น ตามมาตรา ๗/๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้เฉพาะเจ้าของทรัพย์สินเท่านั้นที่จะจำนองทรัพย์สินดังกล่าว ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ม. ผู้เป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริงได้เคยไปขอจดทะเบียนรับให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๑๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๓ และต่อมาได้มีการรังวัดแบ่งแยกในนามเดิมออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙ ซึ่งเป็นที่ดินแปลงพิพาท จึงต้องมีหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชนพร้อมลายมือชื่อของนาง ม. ผู้เป็นเจ้าของที่ดินเก็บอยู่ในสารบบที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๑๖๒ ที่สามารถนำมาตรวจสอบได้ว่าผู้ที่มาขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินนั้นเป็นนาง ม. เจ้าของที่ดินที่แท้จริงหรือไม่ถึงแม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะได้ให้การสอดคล้องกันว่าในการยื่นขอรังวัดแบ่งแยกที่ดินแปลงเดิมออกเป็นแปลงย่อยประเภทแบ่งแยกในนามเดิม ทางสำนักงานที่ดินจะจัดเก็บเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว กับที่มีขณะยื่นขอแบ่งแยกตลอดจนเรื่องราวการรังวัดแบ่งแยกทั้งหมดรวมไว้ในสารบบที่ดินแปลงเดิม (โฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๖๒) ส่วนสารบบที่ดินแบ่งแยก (โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙) จะจัดเก็บเฉพาะเรื่องราวขอการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (ท.ด.๑) ประเภทแบ่งแยกในนามเดิมเท่านั้น และโดยเฉพาะโฉนดที่ดินเลขที่แปลงพิพาทเลขที่ ๖๓๑๙ ไม่เคยมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมใดๆ ก่อนวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ จึงไม่มีหลักฐานตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างถึงปรากฏอยู่ในสารบบที่ดินที่เจ้าหน้าที่จะนำมาพิจารณาเปรียบเทียบได้ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบหลักฐานได้จากสารบบที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๖๒ ซึ่งรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับตัวนาง ม. เจ้าของที่ดินได้อยู่แล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าไม่มีหลักฐานในโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙ ที่จะนำมาพิจารณาเปรียบเทียบได้นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ นอกจากนี้ในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามมาตรา ๕๓/ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า โฉนดที่ดินให้ทำเป็นคู่ฉบับรวมสองฉบับ มอบให้ผู้มีสิทธิในที่ดินฉบับหนึ่ง อีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดิน และมาตรา ๗/๕ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน บัญญัติว่า การดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินที่มีโฉนดที่ดินให้

เจ้าพนักงานที่ดินบันทึกข้อตกลงหรือทำสัญญาเกี่ยวกับการนั้นแล้วแต่กรณี แล้วให้เจ้านายที่ดินสาระสำคัญลงในโฉนดที่ดิน ฉบับสำนักงานที่ดินและฉบับเจ้าของที่ดินให้ตรงกันด้วย เห็นได้ว่าการที่กฎหมายกำหนดให้ทำโฉนดที่ดินเป็นคู่ฉบับก็เพื่อตรวจสอบและป้องกันการทุจริตในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดิน โดยสามารถที่จะนำโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินมาเปรียบเทียบกับโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีการทำโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙ ปลอมขึ้นทั้งฉบับสำนักงานที่ดินและฉบับเจ้าของที่ดินแล้วนำโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินที่ทำปลอมขึ้นไปใส่ไว้ในแฟ้มเก็บโฉนดที่ดินแทนฉบับจริงที่อยู่ในห้องเก็บโฉนดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมาเมื่อได้มีผู้นำโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินที่ทำปลอมขึ้นมายื่นขอจดทะเบียนจำนองเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินเทียบเคียงกับโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงกัน จึงได้จดทะเบียนให้ไป และต่อมายังได้มีการจดทะเบียนไถ่ถอนจำนองและจำนอง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ในลักษณะเดียวกันลงในสารบัญจดทะเบียนโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินและฉบับสำนักงานที่ดินที่ทำปลอมขึ้นทั้งสองฉบับอีก และหลังจากที่ได้มีการจดทะเบียนดังกล่าวแล้วก็ได้มีการนำเอาโฉนดที่ดินฉบับปลอมออกไปจากแฟ้มเก็บโฉนดที่ดิน แล้วนำฉบับจริงมาใส่แทน รวมทั้งได้มีการนำเอกสารการจดทะเบียนจำนองและไถ่ถอนจำนองทั้งสามรายการที่อยู่ในสารบบที่ดินออกไป ทำให้เอกสารดังกล่าวสูญหาย จึงเห็นได้ว่ากรณีดังกล่าวเกิดจากความบกพร่องต่อหน้าที่หรือเกิดจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการเก็บรักษาโฉนดที่ดิน และสารบบที่ดินทำให้การจดทะเบียนจำนองดังกล่าวขัดต่อมาตรา ๗๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากผู้ยื่นขอจดทะเบียนจำนองมิใช่เจ้าของที่ดินและเป็นการทำนิติกรรมที่มีการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญในส่วนของตัวเองบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีนั้นย่อมตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายต้องสูญเสียเงินกับการรับจำนองที่ดินเป็นจำนวน ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท กรณีจึงถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สิน อันเป็นการกระทำความผิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ กรณีจึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายจากการรับจำนองที่ดินเป็นเงินจำนวน ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท จริง แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะมาจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามที่กล่าวแล้วข้างต้นก็ตาม แต่ศาลย่อมมีอำนาจตามมาตรา ๔๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในอันที่จะวินิจฉัยจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่จะพึงใช้ได้โดยพิจารณาจากพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้ประกอบธุรกิจรับซื้อฝากและรับจำนองที่ดิน โดยที่ได้เคยรับซื้อฝาก และรับจำนองที่ดินรายอื่นมาแล้วหลายราย และได้ดำเนินกิจการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๖ ดังนั้น โดยวิสัยและพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว ย่อมต้องใช้ความระมัดระวังรอบคอบถึงความน่าเชื่อถือของผู้จำนองเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการให้กู้ยืมเงินเป็นจำนวนมากถึง ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท เช่นนี้ ยิ่งต้องใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น หากผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ติดต่อกับเจ้าของที่ดินด้วยตนเองโดยตรงก่อนแล้วก็ไม่เกิดความเสียหายขึ้นโดยง่ายเช่นนี้ หากแต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกลับให้นายหน้าผู้มีส่วนได้เสียและได้ประโยชน์จากการจำนองที่ดินดังกล่าวเป็นผู้ไปติดต่อกับผู้จำนองเอง

จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทเป็นไปโดยไม่ชอบ ดังนั้น ความเสียหายจากการจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทที่เกิดแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ก็มีส่วนมาจากความประมาทเลินเล่อของผู้ฟ้องคดีทั้งสองด้วย จึงเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ควรต้องรับผิดชอบในความเสียหายทั้งหมด แต่ควรต้องรับผิดชอบในความเสียหายเพียง ๓ ใน ๔ ส่วน พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑๑,๐๒๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

หมายเหตุ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า ความเสียหายเกิดจากความบกพร่องต่อหน้าที่หรือเกิดจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการเก็บรักษาโฉนดที่ดิน และสารบบที่ดิน ทำให้การจดทะเบียนจำนองดังกล่าวขัดต่อมาตรา ๗๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากผู้ยื่นขอจดทะเบียนจำนองมิใช่เจ้าของที่ดินและเป็นการทำนิติกรรมที่มีการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญในส่วนของตัวเองบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีนั้น ย่อมตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายต้องสูญเสียเงินกับการรับจำนองที่ดินเป็นจำนวน ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาทจึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นในการตรวจสอบสภาพและสถานะของที่ดินดังกล่าวได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการจดทะเบียน หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แล้วมาไล่เบี้ยเอากับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หากพิสูจน์ได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจเจ้าพนักงานที่ดินเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีการทำโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๑๙ ปลอมขึ้นทั้งฉบับสำนักงานที่ดินและฉบับเจ้าของที่ดิน ซึ่งผู้กระทำความผิดได้นำแบบพิมพ์โฉนดที่ดินที่สูญหายจากสำนักงานที่ดินจังหวัดหนึ่งซึ่งได้มีการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจไว้แล้ว โดยนำโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินที่ทำปลอมขึ้นไปใส่ไว้ในแฟ้มเก็บโฉนดที่ดินแทนฉบับจริงที่อยู่ในห้องเก็บโฉนดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมาเมื่อได้มีผู้นำโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินที่ทำปลอมขึ้นมายื่นขอจดทะเบียนจำนอง เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินเทียบเคียงกับโฉนดที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงกัน จึงได้จดทะเบียนให้ไป และต่อมายังได้มีการจดทะเบียนไถ่ถอนจำนองและจำนอง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ในลักษณะเดียวกันลงในสารบัญจดทะเบียนโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินและฉบับสำนักงานที่ดินที่ทำปลอมขึ้นทั้งสองฉบับอีก และหลังจากที่ได้มีการจดทะเบียนดังกล่าวแล้วก็ได้มีการนำเอาโฉนดที่ดินฉบับปลอมออกไปจากแฟ้มเก็บโฉนดที่ดินแล้วนำฉบับจริงมาใส่แทน รวมทั้งได้มีการนำเอกสารการจดทะเบียนจำนองและไถ่ถอนจำนองทั้งสามรายการที่อยู่ในสารบบที่ดินออกไป ทำให้เอกสารดังกล่าวสูญหาย

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๖๙๖/๒๕๕๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖
- ผู้ฟ้องคดี นาย ก
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมการปกครอง ที่ ๑
กรมที่ดิน ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งของศาลจังหวัดตราด ตามคดีหมายเลขดำที่ ๕๒๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๓/๒๕๔๕ ระหว่างผู้ฟ้องคดี โจทก์ นาย น จำเลย โดยนาย น เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาจำนวน ๒๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่ปฏิบัติตามคำบังคับตามคำพิพากษา จากนั้น เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ศาลจังหวัดตราดได้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดตราด ทำการยึดอายัดทรัพย์สินของจำเลยลูกหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ไปติดต่อเจ้าหน้าที่ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่สำนักงานที่ดินอำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด เพื่อตรวจสอบทรัพย์สินของนาย น นาย น เป็นผู้มียสิทธิต่อครอบครองที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์แบบ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีคำขอ ฉบับที่ ๒๕๕/๔๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ คัดสำเนา น.ส.๓ ก. ฉบับดังกล่าวพร้อมทั้งขอให้เจ้าหน้าที่รับรองว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานแสดงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดตราด ซึ่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗ ในฐานะเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับรองสำเนาถูกต้องใน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยใน สาระบัญญัติระเบียบของ น.ส.๓ ก. ดังกล่าวปรากฏชื่อ นาย น เป็นผู้ครอบครอง ต่อมา สำนักงานบังคับคดี จังหวัดตราดได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๔๑๔.๐๕/๐๐๒๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งนายอำเภอ เขาสมิงให้ระงับการจดทะเบียนนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินแปลงดังกล่าวไว้ชั่วคราว และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ดำเนินการยึดที่ดิน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ และได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๔๑๔.๐๕/๐๐๒๓๖๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งให้นายอำเภอเขาสมิงดำเนินการยึดที่ดินดังกล่าวไว้ในทะเบียนตามกฎหมาย หากที่ดินมีการโอนหรือภาระผูกพันให้แจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ต่อมา เมื่อได้มีการขายทอดตลาดในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ซื้อที่ดิน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ได้ในราคา ๑๙๐,๐๐๐ บาท สำนักงานบังคับคดีจังหวัดตราดจึงมีหนังสือ ที่ ยธ ๐๕๑๓.๐๕/๐๐๒๙๗๐ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แจ้งผลการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวให้เจ้าพนักงานที่ดินหัวหน้าส่วนแยกเขาสมิงทราบเพื่อออกใบแทน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ พร้อมทั้งจดทะเบียนโอนสิทธิครอบครองที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี และในวันเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและการสอบสวนสิทธิในที่ดินประเภทขายและออกใบแทน น.ส.๓ ก. และเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการออกใบแทนและ จดทะเบียนนิติกรรมประเภทขาย ให้ผู้ฟ้องคดีมีชื่อเป็นผู้มียสิทธิต่อครอบครองที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าภาษีจากผู้ฟ้องคดีรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๙๗๐ บาท ต่อมา

เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีนำ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ไปเป็นหลักฐานแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินหัวหน้าส่วนแยกเขาสมิงเพื่อขอยกโฉนดที่ดินเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่านายน้อยได้นำที่ดินแปลงดังกล่าวออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๓๒ แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และมีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้วหลายทอด ปัจจุบัน นาย ส เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยซื้อจากการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖

การที่เจ้าหน้าที่ได้หมายเหตุไว้ในทะเบียนสิทธิครอบครองที่ดินแต่เพียงแห่งเดียวนั้นยังไม่รัดกุมพอ เนื่องจาก ส.ค.๑ ไม่ได้มีการหมายเหตุไว้ด้วย ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ทุจริตนำเอา ส.ค.๑ ฉบับที่ออก น.ส.๓ ไปแล้ว ไปหลอกลวงประชาชนผู้สุจริตในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงกำหนดให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเคร่งครัดคือ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใดไป ให้หมายเหตุใน ส.ค.๑ อีกด้วยอักษรแดง โดยใช้วิธีขีดคร่อมทั้งฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่และฉบับเจ้าของที่ดินไว้ว่า “ส.ค.๑ ฉบับที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเลขที่.....แต่วันที่.....” แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานด้วย อนึ่ง ถ้าผู้ขอ น.ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ มาขอยกโฉนดที่ดินและเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอไปแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอนุโลมเช่นเดียวกับการออก น.ส. ๓ โดยให้ขีดคร่อมใน ส.ค.๑ และใน น.ส.๓ ฉบับเจ้าของที่ดินที่ผู้ขอมายื่น แล้วรายงานให้นายอำเภอจัดการในฉบับเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรงกันด้วย พิจารณาแล้วเห็นว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ของนาย น นั้นได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๓๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และมีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้วหลายทอด น.ส.๓ ก. ฉบับดังกล่าวจึงเป็นอันยกเลิกไม่อาจใช้แสดงสิทธิได้อีกต่อไป และต้องส่งคืนให้แก่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๕๓/ เบญจ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจะต้องดำเนินการต่อไปตามระเบียบปฏิบัติที่หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/๓๒๕๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๔ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด แต่ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้มีการขีดคร่อมและลงชื่อไว้เป็นหลักฐานใน น.ส.๓ ก. ทั้งฉบับเจ้าของที่ดินและฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ การที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ดำเนินการขีดคร่อม น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ที่ได้ออกโฉนดที่ดินไปแล้วนั้น จึงเป็นการกระทำที่มิได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามหนังสือสั่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนด และต่อมาเมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำขอคัดสำเนา น.ส.๓ ก. ฉบับนี้พร้อมทั้งขอให้เจ้าหน้าที่รับรองว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับเพื่อนำไปเป็นหลักฐานแสดงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดตราด เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเขาสมิงซึ่งเข้ามารับตำแหน่งในภายหลังได้รับรองสำเนาถูกต้องใน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๒๕๐ ซึ่งได้ถูกยกเลิกไปแล้วข้างต้นผลจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อว่า น.ส.๓ ก. อันเป็นมูลเหตุพิพาทนั้นมีอยู่จริง จึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ดินแปลงนี้และขายทอดตลาดเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการนี้ดังกล่าว จึงถือได้ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประมาทเลินเล่อกระทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานของรัฐจึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้สามารถบังคับคดีได้อีก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดจึงมีอาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้เงินจำนวน ๒๓/๓,๓๔๙.๑๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๑๒,๙๗๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่ศาลมีคำพิพากษาคืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

หมายเหตุ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออก น.ส.๓ หรือ โฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใดไป ให้หมายเหตุใน ส.ค.๑ อีกด้วยอักษรแดง โดยใช้วิธีขีดคร่อมทั้งฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่และฉบับเจ้าของที่ดินไว้ว่า “ส.ค.๑ ฉบับที่ได้ออก น.ส.๓ หรือโฉนดที่ดินเลขที่.....แต่วันที่.....” แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานด้วย รวมถึงถ้าผู้ขอ น.ส.๑ หรือ น.ส.๓ มาขอออกโฉนดที่ดิน และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอไปแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอนุโลมเช่นเดียวกับการออก น.ส.๓ โดยให้ขีดคร่อมใน ส.ค.๑ และใน น.ส.๓ ฉบับเจ้าของที่ดินที่ผู้ขอมาขึ้น แล้วรายงานให้นายอำเภอจัดการในฉบับเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรงกันด้วย ตามระเบียบปฏิบัติที่หนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๖๐๖/๓๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๔ โดยเคร่งครัด การที่เจ้าพนักงานที่ดินมิได้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่ปฏิบัติตามระเบียบซึ่งได้กำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออกโฉนดที่ดิน หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แล้วมาไล่เบี้ยเอากับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดหากพิสูจน์ได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๖๖๕/๒๕๕๖

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย จ
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน ที่ ๑
สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ นาง ช ได้นำหนังสือมอบอำนาจฉบับแรกและสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ไปยื่นคำขอประกาศขายที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ได้ทำการประเมินราคาที่ดินและประกาศขายที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าวในวันเดียวกันนั้นเอง และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ นาง ช ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าวให้แก่ตนเอง โดยได้แนบหนังสือ

มอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีฉบับที่สอง และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าว รวมทั้งหลักฐานใบเสร็จรับเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ของสำนักงานบังคับคดีจังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่นาง น นำไปวางไว้เพื่อชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีมาแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง แม้การที่ผู้ฟ้องคดีไปพบ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่สาขาหางดง และเจ้าพนักงานที่ดินดังกล่าวได้บันทึกถ้อยคำผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ขอยกเลิกหนังสือมอบอำนาจฉบับลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ ที่มอบอำนาจให้นาง ชดาเนินการประกาศขายที่ดินแปลงพิพาท เนื่องจากจำเลยตามสัญญาประนีประนอมยอมความยังมิได้ชำระเงินงวดสุดท้ายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับผู้ฟ้องคดี ประกอบกับการโอนที่ดินครั้งนี้เป็นการโอนที่ดินเพียงบางส่วน ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องมาชี้เขตที่ดินด้วยตนเอง และหากต่อไปจะมีการโอนที่ดินพิพาทนี้ ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้มาดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้แสดงเจตนาถอนตัวแทนจะไม่มีผลทำให้สัญญาตัวแทนระหว่างผู้ฟ้องคดีกับนาง ช ระบุสิ้นไป เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้แสดงเจตนาถอนตัวแทนต่อนางโชติมาฯ ซึ่งเป็นคู่สัญญาแต่โดยที่หนังสือมอบอำนาจฉบับที่สองที่ผู้ฟ้องคดีมอบอำนาจให้นาง ช ไปดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ให้นาง ช แทนผู้ฟ้องคดีมิใช่ข้อความระบุไว้อย่างชัดแจ้งว่า ถ้ายังมิได้ดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินภายใน วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ก็ให้หนังสือเกี่ยวกับการมอบอำนาจฉบับนี้สิ้นสภาพลงทันที และให้ทุกอย่างกลับคืนเหมือนดังเดิม และข้อเท็จจริงก็รับฟังได้ว่า ยังมีได้มีการดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าวภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ สัญญาตัวแทนระหว่างผู้ฟ้องคดีกับนาง ช ซึ่งผู้ฟ้องคดีมอบอำนาจให้นาง ช ไปดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าวให้แก่ตนเองแทนผู้ฟ้องคดีได้อีก การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ได้ตรวจสอบคำขอจดทะเบียนสิทธิครอบครองที่ดินของนาง ช พร้อมหลักฐานที่แนบมาพร้อมกับคำขอประกอบกับสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นโจทก์กับจำเลยในคดีแพ่งของศาลแขวงลำปาง คดีหมายเลขดำที่ ๙๓๙/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๕๕๐/๒๕๔๗ และคดีหมายเลขดำที่ ๙๔๐/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๕๕๑/๒๕๔๗ แล้วได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ให้แก่นาง ช จึงเป็นการประมาทเลินเล่อทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายแก่สิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แม้หากจะถือว่า การที่ผู้ฟ้องคดีระบุไว้ในหนังสือมอบอำนาจฉบับที่สองที่มอบอำนาจให้นาง ช ไปดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นาง ช แทนผู้ฟ้องคดีว่าถ้ายังมิได้ดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ก็ให้หนังสือที่เกี่ยวกับการมอบอำนาจฉบับนี้สิ้นสภาพลงทันทีและให้ทุกอย่างกลับมา

เหมือนเดิม อันเป็นเหตุให้นาง ช ไม่มีสิทธิหรืออำนาจที่จะโอนสิทธิครอบครองที่ดินให้แก่ตนเองแทน ผู้ฟ้องคดีภายหลังวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ อีกต่อไป เป็นการที่ผู้ฟ้องคดีบ่ายเบี่ยงไม่ยอมปฏิบัติตามหนังสือสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นโจทก์กับจำเลยในคดีแพ่งของศาลแขวงลำปาง คดีหมายเลขดำที่ ๙๓๙/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๕๕๐/๒๕๔๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๙๔๐/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๕๕๑/๒๕๔๓ ซึ่งศาลแขวงลำปางได้มีคำพิพากษาตามยอม กรณีก็เป็นเรื่องที่จำเลยในคดีแพ่งดังกล่าวหรือนาง ช จะต้องไปยื่นคำขอต่อศาลแขวงลำปางให้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามคำพิพากษตามยอม หาใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินที่จะบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษตามยอมของศาลแขวงลำปางดังกล่าวโดยพลการได้ไม่ และโดยที่การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ผู้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอยู่ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดดังกล่าวพิพากษา กลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้

หมายเหตุ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีระบุไว้ในหนังสือมอบอำนาจฉบับที่สองที่มอบอำนาจให้นาง ช ไปดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นาง ช แทนผู้ฟ้องคดีว่าถ้ายังมีได้ดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ ก็ให้หนังสือที่เกี่ยวกับการมอบอำนาจฉบับนี้สิ้นสภาพลงทันทีและให้ทุกอย่างกลับมาเหมือนเดิมหนังสือมอบอำนาจฉบับดังกล่าวจึงเป็นอันสิ้นผลไปแล้ว ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) แปลงดังกล่าว ให้แก่นาง ช จึงเป็นการประมาทเลินเล่อทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายแก่สิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นในการตรวจสอบสภาพหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการจดทะเบียน หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แล้วมาไล่เบี้ยเอากับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หากพิสูจน์ได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ท้ายสุดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเพื่อนสมาชิกทุกท่านคงพอจะเข้าใจในเบื้องต้นแล้วว่า เหตุที่ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายโดยไม่ตั้งใจ เกิดจากความผิดพลาด ความสะเพร่า ความจงใจ หรือความประมาทเลินเล่อจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการต้องมีความใส่ใจ ละเอียด รอบคอบ ก็จะช่วยป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดได้

พบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีครับ

ฉันได้ก็พอ...

เพราะเราไม่ได้ขึ้นมาตั้งแต่เกิด
เราผ่านการล้มการควานมาเป็นร้อยครั้ง
มันคงไม่แปลก...ถ้าเราจะล้มอีกครั้ง
ขอแค่...มันจะเป็นอีกครั้งที่เรา
“ฉันนั้นได้ก็พอ”

ท่าน ว.วชิรเมธี

วันรพี

๗ สิงหาคม

“วันรพี” ตรงกับวันที่ ๗ สิงหาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ผู้ทรงได้รับการยกย่องให้เป็น **“พระบิดาแห่งกฎหมายไทย”** เนื่องจากพระองค์ทรงเป็นนักนิติศาสตร์ และทรงวางระบบแบบแผนศาลยุติธรรม รวมถึงทรงจัดตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยอันเป็นประโยชน์ใหญ่ยิ่งแก่ประเทศชาติ

● พระประวัติ

ชื่อของวันรพีมาจากพระนามเดิมของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ คือพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๑๔ ในสมเด็จพระปิยมหาราชพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งประสูติแต่เจ้าจอมมารดาตลับ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๔๑๗

● การศึกษา

พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ ทรงเข้าศึกษาวิชาภาษาไทยครั้งแรกในสำนักพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) เมื่อทรงผ่านการศึกษาแล้วได้ ทรงเข้าศึกษาภาษาอังกฤษชั้นต้น ในสำนักครูราม สามี และในปี พ.ศ.๒๔๒๖ ได้ทรงเข้าศึกษาภาษาไทยอยู่ในสำนักพระยาโหวาทวรกิจ (แก่น) เปรียญ ๓ พระตำหนักสวนกุหลาบ ในปี พ.ศ.๒๔๒๗ ได้ทรงผนวชเป็นสามเณรประทับอยู่วัดบวรนิเวศ

เมื่อปลายปี พ.ศ.๒๔๓๑ ได้เสด็จไปประเทศอังกฤษ และทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนมัธยมอยู่ในกรุงลอนดอน ๓ ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้ทรงเลือกศึกษาวิชากฎหมาย ณ สำนักโครสต์เชิร์ช มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เมื่อ พ.ศ.๒๔๓๓ พระองค์ทรงพระอุทสาหะเอาพระทัยใส่เป็นอย่างมาก สอบไล่ผ่านทุกวิชา ได้รับปริญญา B.A. ชั้นเกียรตินิยม ภายในเวลา ๓ ปี เป็นที่พอพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงยิ่งนักถึงกับทรงเรียกเสด็จในกรมฯ ว่า **“เฉลียวฉลาดรพี”**

● พระราชกรณียกิจ

ด้วยพระปรีชาสามารถอันเป็นอัจฉริยะประกอบกับพระวิริยะอุตสาหะของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจ อันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอนกประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการกฎหมายไทย กล่าวคือทรงปรับปรุงศาลยุติธรรมสู่ระบบใหม่ ทรงตรวจชำระสะสางกฎหมาย ทรงตั้งโรงเรียนกฎหมายเพื่อเปิดการสอนกฎหมายครั้งแรก ทรงรวบรวม และแต่งตำราคำอธิบายกฎหมายลักษณะต่างๆ มากมายทรงเป็นกรรมการตรวจตัดสินความ

ฎีกา ซึ่งทำหน้าที่ศาลสูงสุดของประเทศ ทรงตั้งกองพิมพ์ลายมือขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ สำหรับตรวจลายพิมพ์นิ้วมือผู้ต้องหาในคดีอาญา อันเป็นจุดเริ่มต้น ของการพิสูจน์ลายมือที่กรมตำรวจ ในปัจจุบันนอกจากนั้นในขณะดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ทรงปรับปรุงกิจการกรมทะเบียนที่ดินให้เจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก

● การรับราชการในตำแหน่งที่สำคัญ

เริ่มรับราชการในสำนักราชเลขาธิการ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นองคมนตรี

• เป็นเสนาบดีในกองข้าหลวงพิเศษ เพื่อจัดการแก้ไขธรรมเนียมศาลยุติธรรม หัวเมืองทั้งปวง และสะสางคดีความทั่วราชอาณาจักร

• เป็นเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ในขณะที่มีพระชนมายุเพียง ๒๒ ชันษา เท่านั้น พระองค์ได้ทรงมุ่งมั่นในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบศาล และงานยุติธรรมของประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าเท่าทันต่างประเทศ นับว่าพระองค์ทรงเป็นเสนาบดีที่ทรงมีพระชนมายุน้อยที่สุดในประวัติศาสตร์ชาติไทย

- เป็นประธานกรรมการตรวจชำระกฎหมาย
- เป็นกรรมการตรวจตัดสินความฎีกา
- เป็นกรรมการตรวจตำแหน่งพนักงานในรัฐบาล
- เป็นกรรมการตรวจร่างกฎหมายลักษณะอาญา
- ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรด

เกล้าฯ ให้เสร็จในกรมฯ กลับรับราชการเป็นเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการตามประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๕ และทรงดำรงตำแหน่งเพียงปีเดียวก็ได้รับพระบรมราชโองการเลื่อนขึ้นเป็น “พระเจ้าพี่ยาเธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์” ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๕

● จัดตั้งโรงเรียนสอนกฎหมาย

ใน พ.ศ. ๒๔๔๐ พระองค์ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนสอนกฎหมายในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก โดยยึดสถานที่ของกระทรวงยุติธรรมเป็นสถานที่สอน ในการดำเนินการสอนของพระองค์ท่านได้ประสบปัญหาอย่างมาก เนื่องจากในขณะนั้นประเทศไทยยังไม่มีบุคคลากรที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายนัก พระองค์จึงทรงต้องคัดเลือกและสอนนักเรียนเองทุกวิชา แต่พระองค์ก็ไม่เคยย่อท้อแม้แต่น้อย จนกระทั่งปลาย พ.ศ. ๒๔๔๐ จึงเปิดให้สอบไล่ในระดับชั้นเนติบัณฑิตเป็นครั้งแรก เพื่อให้เนติบัณฑิตเหล่านี้ได้ นำสิ่งที่เรียนมาไปแบ่งเบาราชการของพระองค์

● กรมการร่างกฎหมาย

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งสำหรับศาลไทยในเวลานั้น คือ เรื่องของศาลกงสุลต่างชาติ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในเมืองไทยเป็นที่รู้กันว่าชาวต่างประเทศพวกนี้มีอำนาจอิทธิพลมาก เวลาเกิดคดีความ ข้อโต้แย้งขึ้นมาก คนไทยมักตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เพราะชาวต่างชาติมักอ้างว่ากฎหมายยังล้าหลังไม่ทันสมัยเพื่อเป็นข้ออ้างเอาเปรียบคนไทยซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ศาลไทยยังไม่พร้อมที่จะรับข้อกฎหมายใหม่ๆ ในเวลานั้นพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ทรงแก้ปัญหาเรื่องนี้โดยการจ้างชาวต่างชาติมาเป็นผู้พิพากษาเป็นเหตุให้ผู้พิพากษาศาลไทยเกิดความกระตือรือร้นเร่งศึกษา

กฎหมายไทยและต่างประเทศทำให้ศาลไทยมีความเชื่อถือมากขึ้นและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติถึงกับยกเลิกศาลกงสุลยอมให้คนชาติตัวเองมาขึ้นศาลไทยในส่วนการแก้ไขตัวบทกฎหมายนั้น ได้ทรงกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวให้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจชำระพระราชกำหนดบทพระอัยการ ตลอดจน จัดระเบียบกฎหมายที่ใช้มาเป็นเวลานานจนล้าสมัย เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาและเข้าใจตัวกฎหมายได้ง่ายขึ้น และเพื่อสะดวกต่อการพิจารณาคดีทั้งปวง คณะกรรมการชุดที่ว่านี้ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญกฎหมาย ทั้งฝ่ายไทยและต่างประเทศ โดยทรงเป็นองค์ประธานคณะกรรมการเอง การยกเครื่องกฎหมายในครั้งนั้น กล่าวได้ว่าทรงเป็นหัวเรือใหญ่ในการร่างกฎหมายอย่างแท้จริง จนประสบความสำเร็จเป็นประมวลกฎหมายไทยฉบับแรกซึ่งต่อมาเมื่อมีการประกาศการใช้กฎหมายแล้ว ยังได้ทรงเขียนอธิบายตัวบทกฎหมายให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นไปอีก เพื่อสะดวกต่อการศึกษา และให้เกิดการตีความตรงกับเจตนารมณ์ของผู้ร่างอันถือเป็นรากฐานสำคัญ ของการก่อตั้งวิชานิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในปัจจุบันต่อมาคณะกรรมการชุดดังกล่าวยังได้ตรากฎหมาย

ขึ้นมาใช้อีกหลายฉบับจนกระทั่งได้ยกฐานะเป็นกรมร่างกฎหมายและพัฒนากลายเป็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในทุกวันนี้นอกจากนี้ในปี พ.ศ.๒๔๔๑ ทรงได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นกรรมการในศาลกรรมการฎีกาหรือศาลฎีกาในปัจจุบัน มีหน้าที่คอยตรวจตัดสินความฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงสุดของประเทศ “ชีวิตของฉันเกิดมาเพื่อรับใช้ประเทศชาติ” จะเห็นได้ว่า ตลอดเวลาที่อยู่ในตำแหน่งเสนาบดี ๑๔ ปี ได้ทรงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มพระกำลังสามารถและมีพระวิริยะอุตสาหะในการทำงานมาโดยตลอด โดยไม่ได้ย่อท้อต่ออุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อย

● สิ้นพระชนม์

ในปี พ.ศ.๒๔๖๒ ได้ทรงได้รับพระราชทานอนุญาต ให้ลาพักราชการในตำแหน่งเสนาบดีกระทรวง เกษตรการราชเพื่อรักษาพระองค์ด้วย ทรงประชวรด้วยพระวัณโรคที่พระอวัยวะ และเสด็จไปรักษาพระองค์ ณ กรุงปารีส แต่อาการหาทุเลาไม่ ในที่สุดได้เสด็จสิ้นพระชนม์ ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๖๓ พระชนมายุได้ ๔๓ พรรษา พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ทรงเป็นนักนิติศาสตร์ผู้ยึดมั่น ในความซื่อสัตย์สุจริตอย่างยิ่งยวด ทรงถือว่าความซื่อสัตย์สุจริต เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะสำหรับนักกฎหมาย และทรงจัดตั้งโรงเรียนกฎหมายและเป็นผู้สอนวิชากฎหมายด้วยพระองค์เอง เพื่อที่จะให้มีผู้รู้กฎหมายมากขึ้นทรงจัดวางระเบียบศาลยุติธรรมสู่ระบบใหม่ทรงรวบรวมกฎหมาย และคำพิพากษาฎีกาพร้อมแต่งตำราอธิบายกฎหมายต่างๆ มากมายการค้นคว้ารวบรวมและพระนิพนธ์ ได้เป็นรากฐานก่อตั้งการศึกษานิติศาสตร์ขึ้นในประเทศไทยอันเป็นประโยชน์ ใหญ่ยิ่งแก่ประเทศชาติจึงทรงได้รับยกย่องให้เป็น **“พระบิดาแห่งกฎหมายไทย”** และเรียกวันที่ ๓๑ สิงหาคม อันเป็นคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของพระองค์ทุกปี ว่า **“วันรพี”**

ข้อมูล : ประวัติพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กระทรวงยุติธรรม เข้าถึงได้จาก www.coj.go.th/mnbcj/userfiles/news/rapee.pdf

Good Morning Asean

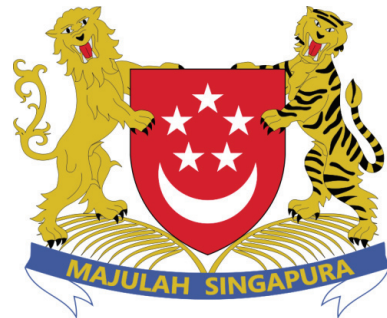
ต่อเนื่องจากฉบับที่แล้ว ซึ่งได้แนะนำประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam) เป็นประเทศที่เจ็ดในกลุ่มประเทศอาเซียน ในฉบับนี้ขอแนะนำประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศต่อไป คือประเทศ**สาธารณรัฐสิงคโปร์** (Republic of Singapore) รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งประเทศสิงคโปร์ เป็นนครรัฐที่ตั้งอยู่บนเกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ทางใต้สุดของคาบสมุทรมาเลย์ ติดกับรัฐยะโฮร์ของประเทศมาเลเซีย และอยู่ทางเหนือของเกาะสุมาตราของประเทศอินโดนีเซีย ในส่วนที่สองจะกล่าวถึงกฎระเบียบการลงทุนและนโยบายส่งเสริมการลงทุน ในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อมาให้ความรู้เพิ่มเติมในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิง

1. แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน

สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

ธงชาติ

ตราแผ่นดิน

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

สิงคโปร์ตั้งอยู่บนตำแหน่งยุทธศาสตร์โดยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางเรือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีขนาดพื้นที่ดิน 699.4 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบด้วยเกาะใหญ่ 1 เกาะ และเกาะขนาดเล็ก 62 เกาะ เกาะใหญ่ยาว 42 กิโลเมตร กว้าง 23 กิโลเมตร ความยาวชายฝั่ง 138 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดมาเลเซีย (Johor Bahru)

ทิศตะวันออก ติดทะเลจีนใต้

ทิศตะวันตก ติดมาเลเซีย และช่องแคบมะละกา

ทิศใต้ ติดช่องแคบมะละกา

ภูมิประเทศ : ภาคกลางและภาคตะวันตกเป็นเนินเขา ซึ่งเนินเขาทางภาคกลางเป็นเนินเขาที่สูงที่สุดของประเทศ (165 เมตร) เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญของสิงคโปร์ และภาคตะวันออกเป็นที่ราบต่ำ ชายฝั่งทะเลมักจะต่ำกว่าระดับน้ำทะเล ต้องมีการถมทะเล

สภาวะอากาศ : อากาศร้อนชื้น และฝนตกตลอดทั้งปี

เมืองหลวง : กรุงสิงคโปร์

เวลาท้องถิ่น : GMT + 8 (เร็วกว่าประเทศไทย 1 ชั่วโมง)

1.2 ประชากร

จำนวนประชากร : ประมาณ 4.6 ล้านคน

ความหนาแน่นประชากร : 6,814 คน

เชื้อชาติ : เชื้อชาติจีน ร้อยละ 76.8 มาเลย์ ร้อยละ 13.9 อินเดีย ร้อยละ 7.9 และอื่นๆ ร้อยละ 1.4

อัตราการเพิ่มของประชากร : ร้อยละ 0.99

ภาษา : ภาษาที่ใช้เป็นทางการคือ ภาษาอังกฤษ โดยมีการใช้ภาษาที่สำคัญ 4 ภาษา ได้แก่ ภาษา มาเลย์ จีนกลาง ทมิฬ และอังกฤษ

โครงสร้างอายุ เพศ และการศึกษา : ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 15-64 ปี จำนวนร้อยละ 76.7 ส่วนประชากรอายุ ระหว่าง 0-14 ปี มีจำนวนร้อยละ 14.4 และประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนร้อยละ 8.9 โครงสร้างประชากร มีประชากรเพศหญิงมากกว่าเพศชายเพียงเล็กน้อย คือ 1,000 ต่อ 982 และมีอัตราประชากรที่อ่านออกเขียนได้ 96 เปอร์เซ็นต์

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีเกาะใหญ่ 1 เกาะ และเกาะขนาดเล็กจำนวน 62 เกาะ ขนาดพื้นที่ ประมาณ 699.4 ตารางกิโลเมตร เท่ากับเกาะภูเก็ตของไทย ทำให้ประเทศสิงคโปร์จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและด้านทรัพยากรธรรมชาติ รัฐบาลสิงคโปร์จึงให้ความสำคัญกับสาขาเศรษฐกิจภาคบริการในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยอำนวยความสะดวกทั้งด้านการค้า การเงิน ระบบสาธารณูปโภค และระบบการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งมีท่าเรือน้ำลึกและระบบการบริหารจัดการที่รวดเร็ว ส่งผลให้สิงคโปร์ เป็นศูนย์กลางการให้บริการในหลายสาขาของภูมิภาค โดยเฉพาะด้านการขนส่ง การท่องเที่ยว และการค้า นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังเป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลกด้วย

2.2 เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ (ปี 2553)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ : 194.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว : 40,336 เหรียญสหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : ร้อยละ 5.7

อัตราเงินเฟ้อ : ร้อยละ 2.1

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ : มาจากภาคบริการ ร้อยละ 72.8 และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 27.8

สกุลเงิน : สิงคโปร์ดอลลาร์ (SGD)

2.3 การลงทุน

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มียอดการลงทุนจากต่างประเทศที่เข้าในสิงคโปร์มากกว่ายอดการลงทุนของสิงคโปร์ในต่างประเทศ โดยปี 2552 การลงทุนจากต่างชาติที่เข้ามาในสิงคโปร์ เป็นการลงทุนด้านโรงงานผลิตและเครื่องมือ/อุปกรณ์ ซึ่งลงทุน ในสาขาอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนร้อยละ 48.9 และ ในสาขาเคมีภัณฑ์ จำนวนร้อยละ 28.4 ประเทศที่เข้ามาลงทุนในสิงคโปร์มากที่สุด ได้แก่ อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้และหมู่เกาะแคริบเบียน อินเดีย และมาเลเซีย ซึ่งสิงคโปร์ มี The Economic Development Board (EDB) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการลงทุนในสิงคโปร์

● กฎระเบียบด้านการลงทุน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่สำคัญมี 2 ฉบับ คือ กฎหมายบริษัท และพระราชบัญญัติการจดทะเบียนธุรกิจ การลงทุนโดยการจัดตั้งบริษัทในสิงคโปร์จะต้องยื่นขอจดทะเบียนบริษัทต่อกรมทะเบียนการค้าและธุรกิจ (Accounting & Corporate Regulatory Authority: ACRA เดิมคือ Registry of Companies & Businesses – RCB) เพื่อจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท/ธุรกิจภายใต้ Business Registration Act Cap 32 ซึ่งนักลงทุนต่างชาติสามารถจดทะเบียนธุรกิจได้ในเกือบทุกสาขา ยกเว้นกิจการที่รัฐบาลควบคุมโดยการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. Sole Proprietorships เป็นบริษัทที่เป็นเจ้าของและดำเนินการเพียงบุคคลเดียว
2. Partnerships เป็นบริษัทที่มีการร่วมทุนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปถึง 20 คน โดยคนต่างชาติสามารถร่วมทุนกับคนสิงคโปร์ได้ ซึ่งต้องขอหนังสือรับรอง หรือ Approval in Principle สำหรับ Employment Pass จากกระทรวงแรงงานสิงคโปร์เพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการยื่นจดทะเบียนธุรกิจ
3. Incorporated Companies เป็นบริษัทที่มีการร่วมทุนเกินกว่า 20 คน
4. Foreign companies เป็นบริษัทต่างชาติ 100%

ทั้งนี้ การจัดตั้งธุรกิจของบริษัทต่างชาติในสิงคโปร์ แบ่งประเภทของการจดทะเบียนธุรกิจออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. Private Limited Companies หรือ บริษัทจำกัด
2. Foreign Branch Office หรือ สำนักงานสาขา
3. Representative Office หรือ สำนักงานตัวแทน

● หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในสิงคโปร์ มีดังนี้

1. กรมทะเบียนการค้าและธุรกิจ (Accounting & Corporate Regulatory Authority : ACRA)
2. กระทรวงการสิ่งแวดล้อม (Ministry of Environment – MOE) เพื่อขออนุญาตประกอบ

กิจการร้านอาหาร/ภัตตาคาร

3. กระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower – MOM) เพื่อขออนุญาตนำเข้าแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานในสิงคโปร์

● กิจกรรมที่รัฐบาลควบคุม

สำหรับกิจกรรมที่รัฐบาลควบคุมหรือกิจกรรมที่ไม่อนุญาตให้ต่างชาติลงทุน ได้แก่ 1) ธุรกิจด้านกฎหมาย 2) การประกอบอาชีพทนายความ และ 3) กิจกรรมเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ ส่วนกิจกรรมที่อนุญาตให้ต่างชาติ

ส่วนกิจกรรมที่อนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ 49 ได้แก่ 1) การกระจายเสียง 2) การจัดสรรที่ดินความถี่ และ 3) กิจกรรมด้านการพิมพ์

กิจกรรมที่อนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ คือ กิจกรรมด้านหนังสือพิมพ์

● สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

สิทธิประโยชน์การลงทุน มีดังนี้

1. Enterprise Investment Incentive (EII) Scheme

ให้สำหรับบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 10,000 เหรียญสิงคโปร์ และไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหุ้น และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการในรูปแบบใหม่ ซึ่งสามารถนำยอดขาดทุนมาสะสมลดหย่อนภาษีได้สูงสุดถึง 3 ล้านเหรียญสิงคโปร์

2. Tax Exemption for Start-Ups

ให้สำหรับนิติบุคคลที่จะทะเบียนในสิงคโปร์ และมีผู้ถือหุ้นไม่เกิน 20 ราย โดยทุกรายเป็นบุคคลธรรมดา สามารถขอรับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้ โดยเงินได้จำนวน 1 แสนเหรียญสิงคโปร์แรก ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณภาษีเงินได้ประจำปี เป็นเวลา 3 ปี

3. Licensed Warehouse Scheme (LWS)

ให้สำหรับธุรกิจที่มีคลังสินค้าของตนเอง เพื่อเก็บสินค้าที่ต้องเสียภาษี GST โดยสามารถขอจดทะเบียนคลังสินค้าที่ Singapore Customs เป็น Licensed Warehouse ได้ ซึ่งจะได้สิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษี GST สำหรับสินค้าที่เก็บในคลังสินค้า จนกว่าจะมีการจำหน่ายออกไป แต่ผู้ประกอบการต้องเสียค่าธรรมเนียมคลังสินค้านี้รายปี

● ระบบภาษี

ระบบภาษีมีรายละเอียดดังนี้

1. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล เสียภาษีร้อยละ 18 ของรายได้

2. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบ่งการจัดเก็บ 6 ระดับ

- เงินได้ 20,001–30,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 3.5 ของรายได้
- เงินได้ 30,001–40,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 5.5 ของรายได้
- เงินได้ 40,001–80,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 8.5 ของรายได้
- เงินได้ 80,001–160,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 14 ของรายได้
- เงินได้ 160,001–320,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 17 ของรายได้
- เงินได้มากกว่า 320,000 เหรียญสิงคโปร์ เสียภาษีร้อยละ 20 ของรายได้

3. อัตราภาษีการซื้อสินค้าและบริการ เสียภาษีร้อยละ 5 ของราคาสินค้าและบริการ

● การเงิน

สิงคโปร์ไม่มีการควบคุมการโอนเงินตราต่างประเทศและผลกำไรในการประกอบธุรกิจส่งออกนอกประเทศ

● แรงงานต่างชาติ

การจ้างแรงงานต่างชาติในสิงคโปร์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การจ้างงานได้รับใบอนุญาต Employment Pass โดยได้รับค่าจ้างสูงกว่า 2,500 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งเป็นแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ
2. การจ้างงานได้รับใบอนุญาต S Pass โดยมีค่าจ้าง 1,800–2,500 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งเป็นแรงงานกึ่งเชี่ยวชาญ หรือช่างเทคนิค
3. การจ้างงานได้รับใบอนุญาต Work Permit โดยมีค่าจ้างต่ำกว่า 1,800 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งเป็นแรงงานกึ่งเชี่ยวชาญและแรงงานทั่วไป

● การถือครองที่ดิน

รัฐบาลสิงคโปร์อนุญาตให้ต่างชาติถือครองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้

● บทสรุป

สิงคโปร์เป็นประเทศขนาดเล็ก ที่มีความสำคัญทางการค้าและอุตสาหกรรม สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะเวลา 4 ทศวรรษ หลังจากที่แยกตัวจากมาเลเซียเมื่อปี 2508 นอกเหนือจากการที่มีตำแหน่งที่ตั้งยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งทำให้สิงคโปร์ได้เปรียบทางการขนส่งและมีบทบาทเป็นพ่อค้าคนกลางระหว่างโลกภายนอกกับประเทศในภูมิภาคแล้ว ปัจจัยที่ส่งเสริมให้สิงคโปร์พัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วอาจเกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมในประเทศสามารถพัฒนาจากอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก ไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและเพิ่มมูลค่าสูงกว่าได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว
2. การที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่ชัดเจน มี Government Linked Companies (GLCs) ที่เป็นเสมือนแขนของรัฐบาลช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐให้มีความสำคัญ
3. การเชื่อมโยงประเทศกับสังคมโลกด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้า และการเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ประเทศที่มีศักยภาพ ตลาดใหม่ แหล่งเงินทุนและแหล่งทรัพยากร เช่น จีน อินเดีย เวียดนาม และประเทศในตะวันออกกลาง

อย่างไรก็ตามสิงคโปร์ในปัจจุบันกำลังเผชิญกับการท้าทายอื่นๆ นอกเหนือจากการแข่งขันที่สูงขึ้นในภูมิภาคแล้ว ยังมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาประชากรส่วนใหญ่เข้าสู่วัยสูงอายุซึ่งเป็นปัญหาในลักษณะเดียวกับที่ญี่ปุ่นกำลังประสบอยู่ และปัญหาการปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม

สิงคโปร์มีแนวโน้มที่จะยังคงสร้างเครือข่ายเขตการค้าเสรีของตนเองต่อไปเพื่อส่งเสริมให้ประเทศเล็กๆ อย่างสิงคโปร์ซึ่งพึ่งพาการค้าเป็นหลักได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากกระแสโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศผู้ผลิตน้ำมันในตะวันออกกลางซึ่งมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงที่จะส่งเสริมบทบาทการเป็นศูนย์กลางทางการเงินและการค้าของภูมิภาค (Regional financial and trading hub) ของสิงคโปร์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้สิงคโปร์ยังมองหาโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากเงินทุนของประเทศเหล่านี้เพื่อการรวมทุนไปยังประเทศที่สามที่กำลังมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วอย่างเช่น จีนและอินเดีย

หากประเทศไทยมองสิงคโปร์ในฐานะคู่แข่งทางการค้าแล้ว อาจพบว่าไทยอยู่ในสถานะที่แข่งขันได้ยาก แต่หากไทยใช้สิงคโปร์เป็นตัวอย่างในด้านต่างๆ แล้วน่าจะส่งผลดีกับประเทศมากกว่า สิ่งที่ไทยสามารถเรียนรู้ได้จากสิงคโปร์ เช่น การมีนโยบายทางด้านเศรษฐกิจการค้ารวมถึงด้านอื่นๆ ที่ชัดเจน ทำให้การพัฒนาของประเทศมีแนวทางที่ทุกฝ่ายมองเห็นได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การใช้จุดเด่นของตนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นประโยชน์เช่น สถานที่ตั้งของประเทศที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้ประเทศของตนเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการขนส่ง และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สิงคโปร์ถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุดที่ประเทศมีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงการปรับตัวและเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับประเทศของตนในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนและเหมาะสม

สกุลเงิน : ดอลลาร์สิงคโปร์ (SGD)

อัตราส่วน : 100 เซ็น = 1 ดอลลาร์

เหรียญ : 1 เซ็น, 5 เซ็น, 10 เซ็น, 20 เซ็น, 50 เซ็น, 1 ดอลลาร์

● แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ยูนิเวอร์แซล สตูดิโอ

ดินแดนมหัศจรรย์...ท่องเที่ยวจินตนาการ มีเครื่องเล่นมากมายทั้งหมด 7 โซนยูนิเวอร์แซล สตูดิโอ สิงคโปร์ ในพื้นที่ 49 เอเคอร์ในเกาะเซ็นโตซ่า รายล้อมด้วยความเขียวชอุ่ม ของทะเลสาบ มีรีสอร์ตห้องพัก 1,800 ห้องจากโรงแรมระดับหรู 6 ดาวที่หลากหลายรูปแบบ มีทั้งยังมีคาสีโน

เมอร์ไลออนหรือสิงโตทะเล

ถูกออกแบบขึ้นเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของคณะกรรมการการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ (Singapore Tourism Board - STB) ในปี 1964 - รูปปั้นนี้มีหัวเป็นสิงโต ร่างเป็นปลา ยืนอยู่บนยอดคลื่น ต่อมาไม่นานทั่วโลกก็ถือกันว่าสิงโตทะเลตัวนี้คือเครื่องหมายประจำชาติสิงคโปร์

น้ำพุแห่งความมั่งคั่ง

ตำแหน่งของน้ำพุแห่งความมั่งคั่ง ตั้งอยู่ตรงใจกลางระหว่างหมู่อาคาร Suntec City หรืออยู่ใจกลางฝ่ามือซึ่งหงายขึ้นนั่นเอง ก็เพราะมีความเชื่อว่าน้ำไหลของน้ำพุเปรียบเสมือนกับเงินทองที่ไหลเข้าฝ่ามือ ไม่หยุดหย่อนน้ำพุแห่งความมั่งคั่ง (Fountain of Wealth) เป็นน้ำพุที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ข้อมูล : สำนักอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก http://www.dtn.go.th/index.php?option=com_sectionex&view=category&id=34&Itemid=796&lang=th
สถานที่ที่น่าสนใจใน 10 ประเทศอาเซียน (Attraction of the 10 ASEAN countries) เข้าถึงได้จาก <http://thidakarn.blogspot.com/>
สกุลเงิน สิงคโปร์ เข้าถึงได้จาก <http://singapore.moohin.in.th/?p=64>

กฎระเบียบการลงทุน / นโยบาย/มาตรการทางการค้า / การส่งเสริมการลงทุน

กฎระเบียบการลงทุน

สิงคโปร์ไม่จำกัดในการลงทุนขั้นเริ่มแรก นักลงทุนจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนกิจการ (Feasibility Study) อาทิ ประเภทของกิจการหรือธุรกิจที่สนใจ และเดินทางไปสำรวจดูทางการลงทุนด้วยตนเอง หรือรับคำแนะนำจากบริษัทที่ปรึกษา โดยปกติการลงทุนในสิงคโปร์ ผู้ลงทุนสามารถตัดสินใจว่าจะลงทุนเองทั้งหมด หรือลงทุนร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น แล้วจึงจัดทำรายงานข้อเสนอโครงการ (Proposal เพื่อยื่นขอจดทะเบียนบริษัทต่อ Accounting & Corporate Regulatory Authority (ACRA) ซึ่ง ACRA จะใช้เวลาในการพิจารณาอนุมัติจัดตั้งบริษัทประมาณ 14-60 วัน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงสามารถจัดตั้งบริษัทพร้อมจัดหาแรงงาน หากเป็นแรงงานต่างชาติต้องขอใบอนุญาตทำงานจากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) หากมีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า ต้องขอใบอนุญาตจากหน่วยงาน International Enterprise Singapore (IE Singapore) ด้วย

การลงทุนโดยการจัดตั้งบริษัทในสิงคโปร์ สามารถมีผู้ถือหุ้นต่างชาติได้ทั้งหมด โดยยื่นขอจดทะเบียนบริษัทต่อกรมทะเบียนการค้าและธุรกิจ (Accounting & Corporate Regulatory Authority : ACRA เพื่อจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท/ธุรกิจภายใต้ Business Registration Act Cap 32 ซึ่งบุคคลที่จะจัดตั้งบริษัทต้องจดทะเบียนกับ ACRA ในธุรกิจทุกสาขา รวมถึง trade, commerce, craftsmanship, profession or any activity carried on for the purpose of gain รายละเอียดจากเว็บไซต์ www.acra.gov.sg (ที่ตั้งและหมายเลขติดต่อของ ACRA : 10 Anson Road #05-01/15, International Plaza, Singapore 079903 Tel: 65-6325 3731 Fax: 65-6225 1676)

นโยบาย/มาตรการทางการค้า ทั้งภายในและไม่ใช่ภายใน

นโยบายการค้าที่สำคัญ	มาตรการภายในทางการค้า	มาตรการการค้าที่ไม่ใช่ภายใน (NTB)
-นโยบายการค้าเสรี การนำเข้า/ส่งออกสินค้าจากต่างประเทศเป็นไปอย่างเสรี โดยผู้นำเข้า/ผู้ส่งออกจะต้องจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทไว้กับหน่วยงานสิงคโปร์ Accounting & Corporate Regulatory Authority (ACRA) และได้รับใบอนุญาตการนำเข้า/การส่งออกจาก International Enterprise Singapore (IE Singapore)	-สินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่ไม่เก็บภาษีนำเข้า ยกเว้นสินค้า 4 รายการคือ 1) เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ (เช่น เบียร์ เหล้า ไวน์) 2) บุหรี่และยาสูบ 3) น้ำมันปิโตรเลียม 4) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ -สินค้าทุกชนิดที่นำเข้าจะต้องเสียภาษีสินค้าและบริการ (Goods & Services Tax : GST) ร้อยละ 7 ทั้งนี้ รายละเอียดอัตราภาษีนำเข้า ดูที่	-มีข้อกำหนดสำหรับอาหารให้เป็นไปตามระเบียบ The Food Regulations หน่วยงานที่ควบคุม คือ Agri-Food Veterinary Authority (AVA) ภายใต้ Ministry of National Development ระเบียบข้อกำหนดที่สำคัญที่ผู้ผลิตพึงถือปฏิบัติคือ Labeling Requirements ซึ่งต้องพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่า 3 mm. พร้อมมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องคือ -Common Name of Product -Nett Weight or Volume of Product -Name and Address of Manufacturer/-

-สินค้านำเข้าที่ต้องยื่นขออนุญาตนำเข้าก่อนที่จะนำเข้าทุกครั้ง มีจำนวน 53 รายการ -สินค้าส่งออกที่ต้องยื่นขออนุญาตส่งออกก่อนที่จะส่งออกทุกครั้งมีจำนวน 28 รายการ -การนำเข้า/ส่งออกสินค้าควบคุมต้องขออนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจ ทั้งนี้ รายละเอียดรายการสินค้านำเข้า/ส่งออกและรายชื่อหน่วยงานควบคุม ดูได้ที่เว็บไซต์ : www.customs.gov.sg	Website: www.customs.gov.sg	Country of Origin of Product -List of Ingredients in Descending Order of Proportions -Date of Marking for 19 Category of Products. Letters shall not be less than 3 mm in height and shall be show in one of the following ways: - Use By: dd/mm/yy - Sell By : dd/mm/yy - Expiry Date : dd/mm/yy - Best Before : dd/mm/yy Importer/Packer/Distributor -Bar Code/EAN -Nutrition Facts Panel (NIP) -No "Health Claims" Allowed on the Label -Optional : "Halal" Logo on the Label
---	--	--

ข้อมูล : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก <http://aec.ditp.go.th>

5 เรื่องเด็ด...เกร็ดอาเซียน

5 เรื่องเด็ด เกร็ดอาเซียน : สิงคโปร์

1. ห้ามนำบุหรี่ยี่ห้อและหมากฝรั่งเข้าประเทศ
2. ขึ้นบันไดเลื่อนให้ชิดซ้าย
3. ห้ามทิ้งขยะเรี่ยราด
4. ห้ามเก็บผลไม้ในที่สาธารณะ
5. คนแก่ทำงานเป็นเรื่องปกติ

Mahidol Channel | An Edutainment Variety of Arts & Sciences

ชมรายการได้ที่ www.mahidolchannel.com

ห้ามนำบุหรี่ยี่ห้อและหมากฝรั่งเข้าประเทศ เพราะ.. ห้ามนำสินค้าปลอดภาษีบุหรี่ยี่ห้อ และหมากฝรั่ง เข้าประเทศสิงคโปร์โดยเด็ดขาด ไม่ให้นำบุหรี่ยี่ห้อเข้ามาแม้แต่ซองเดียว หากนำมาจะต้องสำแดงต่อศุลกากร

ห้ามทิ้งขยะเรี่ยราด เพราะ... ห้ามทิ้งเศษขยะลงพื้น ฝ่าฝืนครั้งแรกถูกปรับ S\$ 1,000 ครั้งต่อไป S\$ 2,000 และต้องทำความสะอาดในที่สาธารณะด้วย และ “ห้ามเดินเคี้ยวหมากฝรั่งบนถนน” ถูกบัญญัติขึ้นในประเทศสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี ค.ศ.1992 เพื่อรักษาความสะอาดไม่ให้เป็นเมืองสกปรก ป้องกันคนมักง่ายกินแล้วคายม้ว กฎหมายนี้รวมถึงห้ามเคี้ยวหมากฝรั่งด้วย ดังนั้นจึงไม่ควรนำหมากฝรั่งไปที่สิงคโปร์

ขึ้นบันไดเลื่อนให้ชิดซ้าย เพราะ... ไม่ว่าจะเดินขึ้นหรือลงบันไดและบันไดเลื่อนจะต้องชิดซ้ายเท่านั้น ใครรีบก็สามารถแซงทางขวาได้ ต่างจากเมืองไทยที่ขึ้นขวาลงขวา เวลาใช้บันไดเลื่อนต้องระวังด้วย ไมเช่นนั้นอาจจะถูกชน หรือถูกบ่นได้

คนแก่ทำงานเป็นเรื่องปกติ เพราะ... คนสิงคโปร์ทำงานไปจนแก่ หลายครั้งที่เราจะพบเห็นคนแก่ๆ เป็นพนักงานล้างจานตามศูนย์อาหาร เพราะค่าครองชีพสูง

ข้อมูล : 8 ข้อต้องรู้ก่อนไปลุยสิงคโปร์ เข้าถึงได้จาก <http://dplusguide.com/8-get-to-know-singapore/>
 สิ่งที่ไม่ควรทำ-ไม่ควรทำ ในสิงคโปร์ เข้าถึงได้จาก <http://singapore.moohin.in.th/?p=17>
 60 เรื่องจริงประเทศสิงคโปร์ เข้าถึงได้จาก <http://www.vannychanel.com/th/60-facts-about-singapore/>

อาหารอาเซียน เมนูเด็ดของ 10 อาหาร ประจำชาติอาเซียน

การก่อตั้งอาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีประเทศสมาชิก คือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา นอกจากเป็นการรวมตัวกันเพื่อช่วยพัฒนาประเทศในภูมิภาคเดียวกันแล้ว ยังก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของอาหารการกิน เนื่องจากแถบอาเซียนมีทรัพยากรค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ จึงทำให้มีเมนูอาหารที่น่ารับประทาน และมีประโยชน์ต่อสุขภาพให้เลือกมากมาย

ต้มยำกุ้ง - ประเทศไทย

1. ประเทศไทย

ต้มยำกุ้ง (Tom Yam Goong) แค่อะยี่ห้อก็เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้วว่า ต้มยำกุ้งเป็นอาหารคาวที่เหมาะสำหรับรับประทานกับข้าวสวยร้อนๆ กลิ่นหอมของสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบในต้มยำกุ้ง นอกจากจะทำให้รู้สึกสดชื่นแล้ว ยังช่วยกระตุ้นการเจริญอาหารได้เป็นอย่างดี

และเนื่องจากต้มยำกุ้งเป็นอาหารที่มีรสเปรี้ยว และเผ็ดเป็นหลัก ทำให้รับประทานแล้วไม่เลี่ยน จึงทำให้ต้มยำกุ้งเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมในทั่วทุกภาคของประเทศไทย รวมถึงชาวต่างชาติเองก็ติดอกติดใจในความอร่อยของต้มยำกุ้งเช่นเดียวกัน

อาม็อก - ประเทศกัมพูชา

2. ประเทศกัมพูชา

อาม็อก (Amok) เป็นอาหารคาวยอดนิยมของกัมพูชา มีลักษณะคล้ายห่อหมกของไทย โดยเป็นการนำเนื้อปลาสดๆ ลวกพริกเครื่องแกง และกะทิ แล้วทำให้สุกโดยการนำไปนึ่ง ซึ่งนอกจากจะใช้เนื้อปลาแล้ว อาจเลือกใช้เนื้อไก่แทนก็ได้ ส่วนสาเหตุที่คนในประเทศกัมพูชานิยมรับประทานปลา เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของกัมพูชามีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ทำให้ปลาเป็นอาหารที่หารับประทานได้ง่ายนั่นเอง

อัมบูยัต - ประเทศบรูไน

3. ประเทศบรูไน

อัมบูยัต (Ambuyat) เป็นอาหารยอดนิยมของบรูไน มีลักษณะเด่นอยู่ที่ตัวแป้งจะเหนียวข้นคล้ายข้าวต้ม หรือโจ๊ก โดยมีแป้งสาคุเป็นส่วนผสมหลัก ตัวแป้งอัมบูยัตเอง ไม่มีรสชาติ แต่ความอร่อยจะอยู่ที่การจิ้มกับซอสผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว นอกจากนี้ยังมีเครื่องเคียงอีก 2-3 ชนิด เช่น ผักสด เนื้อห่อใบตองย่าง หรือเนื้อทอด ทั้งนี้ การรับประทานอัมบูยัตให้ได้รับรสชาติ ต้องรับประทานตอนร้อนๆ จึงจะดีที่สุด

หล่าเพ็ด - ประเทศพม่า

4. ประเทศพม่า

หล่าเพ็ด (Lahpet) เป็นอาหารยอดนิยมของพม่า โดยการนำใบชาหมักมาทานกับเครื่องเคียง เช่น กระเทียมเจียว ถัวนิดต่างๆ งาคั่ว กุ้งแห้ง ชিং มะพร้าวคั่ว เรียกได้ว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกับเมี่ยงคำของประเทศไทย ซึ่งหล่าเพ็ดนี้ จะเป็นเมนูอาหารที่ขาดไม่ได้ในโอกาสพิเศษหรือเทศกาลสำคัญๆ ของประเทศพม่า โดยกล่าวกันว่า หากงานเลี้ยง หรืองานเฉลิมฉลองใด ไม่มีหล่าเพ็ด จะถือว่าการนั้นเป็นงานที่ขาดความสมบูรณ์ไปเลยทีเดียว

อโดโบ้ - ประเทศฟิลิปปินส์

5. ประเทศฟิลิปปินส์

อโดโบ้ (Adobo) เป็นอาหารยอดนิยมของประเทศฟิลิปปินส์ ทำจากเนื้อหมู หรือเนื้อไก่ ที่ผ่านการหมัก และปรุงรส โดยจะใส่น้ำส้มสายชู ซีอิ๊วขาว กระเทียมสับ ใบกระวาน พริกไทยดำ นำไปทำให้สุกโดยอบในเตาอบ หรือทอด แล้วนำมารับประทานกับข้าวสวยร้อนๆ

ในอดีตอาหารจานนี้เป็นที่นิยมในหมู่นักเดินทาง เนื่องจากส่วนผสมของอโดโบ้สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน เหมาะสำหรับพกไว้เป็นเสบียงอาหารระหว่างการเดินทาง ซึ่งปัจจุบันอโดโบ้ได้กลายเป็นอาหารยอดนิยมที่นำมารับประทานกันได้ทุกที่ทุกเวลา

ลักซา - ประเทศสิงคโปร์

6. ประเทศสิงคโปร์

ลักซา (Laksa) อาหารขึ้นชื่อของประเทศสิงคโปร์ ลักซามีลักษณะคล้ายก๋วยเตี๋ยวต้มยำใส่กะทิ ทำให้รสชาติเข้มข้น คล้ายคลึงกับข้าวซอยของไทย โดยลักซาจะมีส่วนผสมของ กุ้งแห้ง พริก กุ้งต้ม และหอยแครง เหมาะสำหรับคนที่ชอบรับประทานอาหารทะเลเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ลักซามีทั้งแบบที่ใส่กะทิ และไม่ใส่กะทิ ทว่า แบบที่ใส่กะทิจะเป็นที่นิยมมากกว่า

กาโด กาโด - ประเทศอินโดนีเซีย

7. ประเทศอินโดนีเซีย

กาโด กาโด (Gado Gado) อาหารยอดนิยมของประเทศอินโดนีเซีย ประกอบไปด้วย ผัก และธัญพืชหลากหลายชนิด ทั้งแครอท มันฝรั่ง กะหล่ำปลี ถั่วงอก ถั่วเขียว นอกจากนี้ยังมีเต้าหู้ และไข่ต้มสุกด้วย กาโด กาโดจะนำมารับประทานกับซอสถั่วที่คล้ายกับซอสสะเต๊ะ อย่างไรก็ตาม ด้วยเครื่องสมุนไพรในซอส อาทิ รากผักชี หอมแดง กระเทียม ตะไคร้ ทำให้เมื่อรับประทานแล้วจะรู้สึกเย็นนกะทิมากจนเกินไปนั่นเอง

สลัดหลวงพระบาง - ประเทศลาว

8. ประเทศลาว

สลัดหลวงพระบาง (Luang Prabang Salad) เป็นอาหารขึ้นชื่ออีกชนิดหนึ่ง เนื่องจากมีรสชาติกลางๆ ทำให้รับประทานได้ทั้งชาวตะวันออก และตะวันตก โดยส่วนประกอบสำคัญคือ ผักน้ำ ซึ่งเป็นผักป่าที่ขึ้นตามริมธารน้ำไหล และยังมีส่วนประกอบอื่นๆ เช่น มันแกว แตงกวา มะเขือเทศ ไข่ต้ม ผักกาดหอม และหมูสับลวกสุก ส่วนวิธีปรุงรสคือ ราดด้วยน้ำสลัดชนิดใส คลุกส่วนผสมทั้งหมดเข้าด้วยกัน แล้วโรยหน้าด้วยกระเทียมเจียว และถั่วลิสงคั่ว

นาซี เลอแม็ก - ประเทศมาเลเซีย

9. ประเทศมาเลเซีย

นาซี เลอแม็ก (Nasi Lemak) อาหารยอดนิยมของประเทศมาเลเซีย โดยนาซี เลอแม็กจะเป็นข้าวหุงกับกะทิ และใบเตย ทานพร้อมเครื่องเคียง 4 อย่าง ได้แก่ ปลากระตักทอดกรอบ แตงกวาหั่น ไข่ต้มสุก และถั่วอบ ซึ่งนาซี เลอแม็กแบบดั้งเดิมจะห่อด้วยใบตอง และมักทานเป็นอาหารเช้า แต่ในปัจจุบันกลายเป็นอาหารยอดนิยมที่ทานได้ทุกมื้อ และแพร่หลายในประเทศเพื่อนบ้านอีกหลายแห่ง เช่น สิงคโปร์ และภาคใต้ของไทยด้วย

ปอเปี๊ยะเวียดนาม - ประเทศเวียดนาม

10. ประเทศเวียดนาม

เปาะเปี๊ยะเวียดนาม (Vietnamese Spring Rolls) ถือเป็นหนึ่งในอาหารพื้นเมืองที่โด่งดังที่สุดของประเทศเวียดนาม ความอร่อยของเปาะเปี๊ยะเวียดนาม อยู่ที่การนำแผ่นแป้งซึ่งทำจากข้าวเจ้ามาห่อไส้ ซึ่งอาจจะเป็นไก่ หมู กุ้ง หรือหมูยอ โดยนำมาพร้อมกับผักสมุนไพรอีกหลายชนิด เช่น สะระแหน่ ผักกาดหอม และนำมารับประทานคู่กับน้ำจิ้มหวาน โดยจะมีถั่วงั่ว แครอทซอย ไข่เต๋าซอย ให้เติมตามใจชอบ และบางครั้งอาจมีเครื่องเคียงอย่างอื่นเพิ่มเติมด้วย

นอกจากจะนำมารับประทานแล้ว เมนูเหล่านี้ยังมีคุณค่าทางโภชนาการ และเหมาะสำหรับคนรักสุขภาพด้วย เพราะมีส่วนผสมของพืชผักสมุนไพรเป็นหลัก แถมยังมีโปรตีนจากเนื้อสัตว์อีกต่างหาก ถ้าใครที่มีโอกาสได้ไปเยือนประเทศต่างๆ ในแถบอาเซียน ก็อย่าลืมแวะเวียนไปลิ้มลองเมนูเด็ดเหล่านี้กันนะจ๊ะ

ข้อมูล : เรียบเรียงข้อมูลโดยกระปุกดอทคอม เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/73514>

ภาพประกอบจาก : เฟซบุ๊ก Ambuyat Fans Club (Traditional Dish of Brunei) ,
mmm-yoso.typepad.com , thekitchn.com

หญิงคนนั้น คนที่เรา เรียกว่าแม่

หญิงคนนั้น คนที่เรา เรียกว่าแม่
 หญิงคนที่ รักเราแท้ ไม่แปรผัน
 หญิงคนที่ รักเรา เท่าวัน
 หญิงคนนั้น ให้น้ำเราเกิด กำเนิดมา

หญิงคนนี้ ที่เราควร จะกราบไหว้
 หญิงคนที่ เราทั้งหลาย ควรฝันนา
 หญิงคนนั้น คนที่เรา เรียกว่ามารดา
 หญิงคนที่ ให้น้ำตา ตอนคลอดเรา

วันเราเกิด หญิงคนนี้ ที่ต้องเจ็บ
 วันเราเจ็บ เขายังเจ็บ กว่าเราหลายเท่า
 วันเราสุข หญิงคนนี้ สุขกว่าเรา
 วันเขาเศร้า แล้วเราไป อยู่ในกัน

คิดบ้างเกิด จุกทุกคน จิตคิด
 คิดบ้างเกิด ใครที่ผิด ที่แปรผัน
 คิดบ้างเกิด เรานรีอเขา ที่ลืมนกัน
 คิดบ้างเกิด ใครลืมนวัน ที่ผ่านมา

เราต่างนา ที่มัวเมา จนลืมนคิด
 เราต่างนา เราที่ผิด ไม่ไปนา
 เราต่างนา ที่ไม่เคย มีเวลา
 เราต่างนา ที่มันบ้า หลงลืมนตัว

กลับไปเกิด กลับไป เข้มแม่บ้าน
 อย่าให้ท่าน ต้องอ้วมวัน ใจกลัว
 อย่าหลงไฟ หลงหลมัว จนลืมนตัว
 อย่าเผลอมัว จนลืมนแม่ ผู้รักเรา...

๗ โรคอันตรายที่ (อาจ) มากับ AEC ระว่างกันไว้

๗ โรคอันตรายของ AEC

พญ.สุพัตรา ศรีวณิชชากร ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน บอกว่า การแพร่ของโรคจากประเทศหนึ่งสู่อีกประเทศหนึ่งนั้นมีมานานแล้ว แต่เมื่อมีการเปิดประเทศจะเพิ่มความเสี่ยงในการแพร่กระจายของโรคได้ง่ายขึ้น

ระบบ สุขภาพไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศโดยรอบอย่าง ลาว เวียดนาม พม่า กัมพูชา ถือว่าประเทศไทยก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นๆ ทั้งในแง่ของระบบบริการทางการแพทย์ และระบบสาธารณสุขในเชิงควบคุมป้องกันโรค อย่างไรก็ตาม แม้ว่ายังไม่ได้เปิดประเทศอย่างเป็นทางการ แต่ความเชื่อมโยงในลักษณะของรัฐที่มีดินแดนติดต่อกัน ได้ส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเพิ่มมากขึ้น

เมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ สิ่งที่จะเกิดตามมาคือ ประชาชนในภูมิภาคกว่า ๖๐๐ ล้านคน มีการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศได้สะดวกมากขึ้น ซึ่งการไปมาหาสู่นี้เอง จะเพิ่มความเสี่ยงในการเคลื่อนย้ายของโรคระบาดหรืออุบัติโรคใหม่ที่อาจจะตามมาด้วย

โดยเฉพาะ ๗ โรค ที่อยากแนะนำให้รู้จักในส่วนของลักษณะอาการ และสำคัญที่สุดคือวิธีการป้องกัน

๑. ใช้หวัดใหญ่

มีอาการเหมือนกับใช้หวัดทั่วไป แต่จะเร็วกว่าและมีไข้สูงกว่า โดยอาการสำคัญ ผู้ป่วยจะอ่อนเพลียเฉียบพลัน เบื่ออาหาร คลื่นไส้ ปวดศีรษะอย่างรุนแรง ปวดแขนขา ปวดข้อ ปวดรอบกระบอกตา

ไข้สูง ๓๙ - ๔๐ องศา ในเด็ก ส่วนผู้ใหญ่ไข้ประมาณ ๓๘ องศา มีอาการคอแดง น้ำมูกไหล ไอแห้งๆ ตาแดง ในเด็กอาจจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน

การป้องกัน : โดยการล้างมือให้ถูกวิธี การฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ และการใช้หน้ากากอนามัย

๒. โรคหัด

มีอาการเริ่มด้วยการมีไข้ น้ำมูกไหล ไอ ตาแดง ตาแฉะ และกลั้วแสง อาการต่างๆ จะค่อยๆ มากขึ้น โดยอาการไข้จะขึ้นสูงเต็มที่เมื่อผื่นขึ้นในราววันที่ ๔ ของการเป็นไข้ มีลักษณะของผื่นผื่นแดง maculo-papular ติดกันเป็นปื้นๆ บริเวณหน้า ลำตัว แขน ขา โดยผื่นในระยะแรกจะมีสีแดงและค่อยๆ เข้มขึ้นเป็นสีแดงคล้ำหรือน้ำตาลแดง กินเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ บางครั้งจะพบผื่นงูสวัดเป็นขุย

การป้องกัน : ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย และฉีดวัคซีนป้องกัน

๓. โรคมาลาเรีย

มีอาการหลังการได้รับเชื้อมาลาเรียประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ ผู้ป่วยจะมีอาการนำคล้ายกับเป็นหวัด คือ มีไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหารได้ ลักษณะเฉพาะของโรคที่เรียกว่าไข้จับสั่นคือ มีอาการหนาวสั่น ไข้สูงและตามด้วยเหงื่อออก จะพบได้ในผู้ป่วยบางรายเท่านั้น

การป้องกัน : ควรสวมเสื้อผาปกปิดร่างกายให้มิดชิด ใช้เสื้อผาสีอ่อนๆ ทายากันยุง นอนในมุ้ง หรือพ่นยากันยุง

๔. โรคไข้เลือดออก

ในการติดเชื้อไวรัสเดงกีครั้งแรก ผู้ป่วยส่วนใหญ่ (๘๐-๙๐%) จะไม่แสดงอาการ ผู้มีอาการจะมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก และมีผื่นที่ผิวหนังได้ แต่ถ้าติดเชื้อครั้งที่สอง โดยที่เชื้อต่างสายพันธุ์กับครั้งแรกอาจเป็นไข้เลือดออก อาการสำคัญแบ่งออกได้ ๓ ระยะ คือ

๑. ระยะไข้ ผู้ป่วยจะมีไข้สูงเกือบตลอดเวลา เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง มักมีหน้าแดง และอาจมีผื่นหรือจุด เลือดออกตามลำตัว แขน ขา ระยะนี้จะเป็นอยู่ราว ๒-๓ วัน

๒. ระยะช็อก ระยะนี้ไข้จะเริ่มลดลง ผู้ป่วยจะซึม เหงื่อออก มือเท้าเย็น ชีพจรเต้นเบาแต่เร็ว ปวดท้อง โดยเฉพาะบริเวณใต้ชายโครงขวา ปัสสาวะออกน้อย อาจมีเลือดออกง่าย เช่น มีเลือดกำเดาไหล อาเจียนเป็นเลือด อุจจาระมีสีดำ ในรายที่รุนแรงจะมีความดันโลหิตต่ำ ช็อก และอาจถึงตายได้ ระยะนี้กินเวลา ๒๔-๔๘ ชั่วโมง และ

๓. ระยะพักฟื้น อาการต่างๆ จะเริ่มดีขึ้น ผู้ป่วยรู้สึกอยากรับประทานอาหาร ความดันโลหิตสูงขึ้น ชีพจรเต้นแรงขึ้นและช้าลง ปัสสาวะมากขึ้น บางรายมีผื่นแดงและมีจุดเลือดออกเล็กๆ ตามลำตัว

การป้องกัน : โดยป้องกันไม่ให้ยุงกัด นอนในมุ้ง หรือกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในบ้าน รวมทั้งบริเวณรอบๆ บ้าน

๕. โรคฉี่หนู

อาการที่พบได้บ่อยคือ มีต่อมน้ำเหลืองโตที่ข้อมือ ข้อเท้า และที่อื่นๆ แล้วจึงพบผื่นปื้นที่ปอด และอวัยวะอื่นๆ

การป้องกัน : ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่กำลังมีอาการไอ หรือให้วัคซีน BCG ป้องกัน

๖. โรคเท้าช้าง

อาการในระยะแรก ผู้ป่วยอาจมีไข้ ซึ่งเกิดจากการอักเสบของต่อมและท่อน้ำเหลืองบริเวณรักแร้ ขาหนีบ หรืออวัยวะ เนื่องจากพยาธิตัวแก่ที่อยู่ในท่อน้ำเหลืองสร้างความระคายเคืองแก่เนื้อเยื่อภายใน รวมทั้งมีการปล่อยสารพิษออกมาด้วย อาการอักเสบจะเป็นๆ หายๆ อยู่เช่นนี้ และจะกระตุ้นให้เกิดอาการบวมขึ้น หากเป็นนานหลายปีจะทำให้อวัยวะนั้นบวมโตอย่างถาวรและผิวหนังหนาแข็งขึ้นจนมีลักษณะขรุขระ

การป้องกัน : ควรป้องกันและหลีกเลี่ยงยุงที่เป็นพาหะ ควบคุมและกำจัดยุงโดยการพ่นสารเคมีกำจัดยุงตามฝาผนังบ้าน หรือหากอยู่ในแหล่งระบาดของโรคเท้าช้าง อาจต้องกินยาป้องกัน

๗. โรคคอตีบ

อาการหลังระยะฟักตัวจะเริ่มมีอาการไข้ต่ำ มีอาการคล้ายหวัดในระยะแรก มีอาการไอ เสียงก้องเจ็บคอ เบื่ออาหาร บางรายอาจพบต่อมน้ำเหลืองโตที่คอด้วย จะพบมีอาการอักเสบในจมูก ทำให้น้ำมูกเรื้อรัง มีกลิ่นเหม็น

การป้องกัน : ควรแยกผู้ป่วยจากผู้อื่นอย่างน้อย ๓ สัปดาห์ หลังมีอาการหรือตรวจพบเชื้อ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่ผู้ป่วยที่หายแล้วทุกคน และในเด็กทั่วไปควรฉีดวัคซีนป้องกันคอตีบ ๕ ครั้ง เมื่ออายุ ๒, ๔, ๖ และ ๑๔ เดือน และกระตุ้นอีกครั้งหนึ่งเมื่ออายุ ๔ ขวบ

นับเป็น ๗ โรคที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเคลื่อนย้ายมาพร้อมกับประชากรในภูมิภาคอาเซียน ที่ต้องระแวดระวังไว้บ้าง

ข้อมูล : ๗ โรคอันตรายที่ (อาจ) มาจาก AEC เข้าถึงได้จาก <http://tayatfarm.com/๗/aec/>

๑๐ ประเทศที่อากาศดีที่สุดในโลก

๑๐ ประเทศอากาศดีที่สุดในโลก ในที่นี้หมายถึงประเทศที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย ย้ายถิ่นฐาน มีสภาพอากาศโดยรวมที่ไม่แปรปรวน ไม่ได้อยู่ในเขตร้อนหรือเขตอบอุ่น รอบรรวมโดย **“อินเตอร์ เนชั่นแนล ลีฟวิ่ง”** ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาด้านการใช้ชีวิตวัยเกษียณในต่างแดน ซึ่งได้ทำการสำรวจและนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์มาเผยแพร่ เพื่อบางคนอาจกำลังเล็งเลือกจุดหมายและบ้านปลายในชีวิตรอบ อาจมีตัวเลือกที่ดีจาก **๑๐ อันดับ ประเทศที่อากาศดีที่สุดในโลก**

๑. สาธารณรัฐมอลตา

มอลตา ประเทศที่ไม่ค่อยคุ้นชื่อนัก สาธารณรัฐมอลตา เป็นประเทศหมู่เกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทางตอนใต้ของยุโรป โดยอยู่ห่างจากเกาะซิซิลีของประเทศอิตาลีราว ๖๐ ไมล์ สภาพอากาศที่มอลตาถือว่าดีมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในยุโรป มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ องศาเซลเซียส ในเวลากลางวัน มีแสงแดดเฉลี่ยประมาณวันละ ๕ ชั่วโมง ขณะที่หลายประเทศในยุโรปมีหิมะตกหนัก แต่มอลตากลับแทบไม่เคยได้สัมผัสหิมะเลย ที่มอลตาอาจมีฝนตกหนักบ้างบางครั้ง แต่มักเกิดขึ้นเพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น

ภาพ: Flickr/ Kirill: Neverwinter Alps

ภาพ: eonetwork

๒. สาธารณรัฐเอกวาดอร์

เอกวาดอร์ อยู่ทางฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปอเมริกาใต้ ตั้งอยู่ในบริเวณเส้นศูนย์สูตรพรมแดนทางตอนเหนือจรดโคลัมเบีย ทางตะวันออกและทางใต้ติดกับประเทศเปรู และมีชายฝั่งทางตะวันตกติดมหาสมุทรแปซิฟิก ด้วยความที่ตั้งอยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตร **เอกวาดอร์** จึงได้รับแสงแดดแบบเต็มๆ ถึงวันละ ๑๒ ชั่วโมง ตลอดปี แต่เนื่องจากเอกวาดอร์มีสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ๓ ลักษณะ คือมีทั้งที่เป็นภูเขา ป่าฝน และพื้นที่แถบชายฝั่งทะเลแปซิฟิก ดังนั้นในแต่ละพื้นที่

จึงมีสภาพอากาศที่แตกต่างกัน เช่น กิโต้ เมืองหลวงของประเทศเอกวาดอร์ อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลถึง ๙,๓๕๐ ฟุต (๒,๘๔๙ เมตร) เป็นเมืองหลวงที่อยู่สูงที่สุดเป็นอันดับ ๒ ของโลก มีสภาพอากาศเหมือนอยู่ในฤดูใบไม้ผลิตลอดทั้งปี มีอุณหภูมิเฉลี่ยที่ ๒๔ องศาเซลเซียสในเวลากลางวัน และ ๑๐-๑๓ องศาเซลเซียสในช่วงเวลากลางคืน

๓. สาธารณรัฐเม็กซิโก

ประเทศ**เม็กซิโก** ทิศเหนือติดสหรัฐฯ ทิศใต้ติดกัวเตมาลาและเบลิซ ทิศตะวันออกติดอ่าวเม็กซิโกและทะเลแคริบเบียน ส่วนทิศตะวันตกติดมหาสมุทรแปซิฟิกและอ่าวแคลิฟอร์เนีย **เม็กซิโก** มีสภาพอากาศที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความสูงของพื้นที่ กระแสลม และกระแสน้ำในมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณชายฝั่งของเม็กซิโกมีภูมิอากาศแบบเขตร้อน ส่วนพื้นที่บนความสูงเหนือระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๙๐๐ เมตรขึ้นไป จะมีสภาพอากาศที่ค่อนข้างเย็น ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยของเม็กซิโกจะอยู่ที่ประมาณ ๔๐ นิ้ว และในบางช่วงของปีพื้นที่บริเวณอ่าวเม็กซิโก รวมถึงบริเวณชายฝั่งทะเลแคริบเบียนและแปซิฟิกอาจมีพายุเฮอริเคนเกิดขึ้นได้ ส่วนในบางพื้นที่แถบบาฮา และทางตอนเหนือของประเทศกลับแทบไม่มีฝนตกเลยตลอดทั้งปี

ภาพ: W5J

ภาพ: paisatours

๔. สาธารณรัฐโคลัมเบีย

เนื่องจากประเทศโคลัมเบีย ตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร สภาพอากาศโดยทั่วไปจึงมีลักษณะร้อนชื้นและมีอุณหภูมิคงที่ตลอดทั้งปี หากจะมีอุณหภูมิแตกต่างไปจากเดิมบ้าง เพราะมีสาเหตุอันเนื่องมาจากฝนตกนั่นเอง ระดับอุณหภูมิของโคลัมเบียจะเริ่มตั้งแต่ร้อนมากบนพื้นที่ระดับน้ำทะเล และจะค่อยๆ มีอุณหภูมิต่ำลงบนพื้นที่ที่อยู่สูงขึ้นไป โดยพื้นที่ทางด้านตะวันออกของชายฝั่งทะเลแคริบเบียนและแปซิฟิก จะมีอุณหภูมิและความชื้นสูงตลอดทั้งปี มีปริมาณน้ำฝนต่อปีโดยเฉลี่ย ๔๐ นิ้ว ส่วนพื้นที่บนภูเขาอากาศจะเย็นลงโดยมีลมระดับความสูง และลักษณะภูมิประเทศเป็นตัวแปรที่สำคัญ

๕. ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศ**ออสเตรเลีย** ประกอบด้วยแผ่นดินหลักของทวีปออสเตรเลีย เกาะแทสเมเนีย รวมถึงเกาะอื่นๆ ในมหาสมุทรอินเดีย แปซิฟิก และมหาสมุทรใต้ **ออสเตรเลีย** มีหลายสภาพอากาศ แต่เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นทะเลทรายที่แห้งแล้งและทुरกันดาร มีขนาดทะเลทรายรวมกันใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลก รองจากทะเลทรายซาฮาราในทวีปแอฟริกา พื้นที่ราว ๔๐% จึงถูกปกคลุมด้วยเนินทราย จะมีเพียงดินแดนทางตอนใต้ด้านตะวันออกและตะวันตกเท่านั้นที่อากาศ

ภาพ: sharigreen

เย็นและมีผืนดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ส่วนใหญ่ของออสเตรเลียมีแดดออกโดยเฉลี่ยมากกว่า ๓,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี โดยในช่วงฤดูร้อน (ธ.ค.-มี.ค.) จะมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๙ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงฤดูหนาว (มิ.ย.-ส.ค.) อุณหภูมิเฉลี่ยที่ ๑๓ องศาเซลเซียส

ภาพ: uruguayproperties

๖. ประเทศอูรุกวัย

อูรุกวัย เป็นประเทศเล็กๆ ทางตอนใต้ของทวีปอเมริกาใต้ มีสภาพอากาศแบบกึ่งร้อนและชื้นในบางพื้นที่ มีฝนตกบ้างประปราย สภาพอากาศของอูรุกวัยในแต่ละพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และเนื่องจากประเทศนี้ไม่มีภูเขาจึงทำให้มีกระแสลมพัดผ่านมาจากภูมิภาคอื่น เช่น ในช่วงฤดูร้อนอากาศจะอุ่นถึงร้อน เพราะได้รับอิทธิพลของลมร้อนที่พัดมาจากประเทศบราซิล ส่วนในช่วงฤดูหนาวอากาศจะเย็นถึงหนาว จากกระแส

ลมที่พัดมาจากขั้วโลกเป็นตัวแปรสำคัญ ปกติ **อูรุกวัย** ไม่มีหิมะ แต่เคยมีหิมะตก ๒ ครั้งในประวัติศาสตร์ไม่เคยเกิดเฮอริเคน สึนามิ แผ่นดินไหว และไม่มีสภาพอากาศที่หนาวจัด จึงสามารถเดินทางไปเยือนได้ตลอดเวลา ช่วงที่มีอากาศดีที่สุด คือ เดือนกันยายน-เมษายน ในช่วงฤดูร้อน อูรุกวัยมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ องศาเซลเซียส ส่วนฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๑ องศาเซลเซียส

๗. สาธารณรัฐอาร์เจนตินา

อาร์เจนตินา เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีสภาพอากาศหลากหลายและแตกต่างกันไป ในแต่ละพื้นที่ ตั้งแต่กึ่งร้อน กึ่งอบอุ่น ฝนตกชุก ไปจนถึงหิมะตก โดยตอนเหนือของประเทศจะมีลักษณะอากาศแบบกึ่งร้อน ขณะที่ตอนกลางอากาศจะร้อนชื้น ส่วนทางตอนใต้ของประเทศจะมีสภาพอากาศหนาวเย็น โดยเฉพาะบริเวณตอนใต้สุดของประเทศ ซึ่งจะมีลักษณะอากาศแบบ **แอนตาร์กติก** คืออากาศแบบแห้ง เป็นน้ำแข็งตลอดทั้งปี และที่น่าน้ำตื้นจรรยคือ ในช่วงกลาง

ภาพ: grandcanyon.free.fr

ของฤดูหนาว (เดือนมิถุนายน) จะเกิดปรากฏการณ์ “ซาน ควน ซัมเมอร์” คือ สภาวะอุณหภูมิสูงขึ้นผิดปกติเสมือนเป็นฤดูร้อนประมาณ ๓-๗ วัน ชาวอาร์เจนตินาจึงมักพากันออกมาอาบน้ำแสงแดดอันร้อนแรง ณ บริเวณจัตุรัสใจกลางเมือง ทั้งๆ ที่กำลังอยู่ในช่วงกลางฤดูหนาว

๘. สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีหลายสภาพภูมิอากาศเช่นกัน นับตั้งแต่สภาพอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ กึ่งร้อนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปจนถึงอากาศหนาวเย็น

บริเวณที่ราบสูงตอนใน และสภาพอากาศแบบทะเลทรายทางฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ แต่โดยรวมพื้นที่ส่วนใหญ่ของแอฟริกาใต้จะมีอากาศแบบอบอุ่น แดดร้อนในตอนกลางวัน อากาศเย็นในยามค่ำคืน และมีฝนตกในช่วงฤดูร้อน (พ.ย.-มี.ค.) ขณะที่บริเวณตอนล่างทางฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ แถบเมืองเคปทาวน์ กลับมีฝนตกในช่วงฤดูหนาว

ภาพ: english.la.psu.edu

ภาพ: amalfi-coast-hotels

๙. สาธารณรัฐอิตาลี

อิตาลี มีลักษณะเป็นคาบสมุทรยื่นออกไปในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน พื้นที่ร้อยละ ๓๕ เป็นภูเขาและที่ราบสูง **อิตาลี** เป็นหนึ่งประเทศในแถบยุโรปที่มีอากาศดี แต่สภาพอากาศจะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงในแต่ละพื้นที่ บริเวณที่มีอากาศดีที่สุดในช่วงฤดูหนาว คือ แถบชายฝั่งแอมัลฟี หรือที่เรียกว่า **“อิตาเลียน ริเวียร่า”** รวมทั้งที่หมู่เกาะซิซิลีและซาร์ดิเนีย เพราะบริเวณดังกล่าวอากาศจะไม่หนาวมาก และไม่มีฝนตกหนัก ส่วนในช่วง

ฤดูร้อน ยิ่งลงไปทางตอนใต้ของประเทศมากเท่าไร อากาศก็ยิ่งร้อนมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแคว้นปุลเกเลีย ซึ่งจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๓ องศาเซลเซียสในเดือนสิงหาคม

๑๐. สาธารณรัฐฝรั่งเศส

โดยทั่วไป **ฝรั่งเศส** เป็นประเทศที่มีอากาศเย็น แต่ก็มีสภาพอากาศที่หลากหลายและแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค อุณหภูมิเฉลี่ยในช่วงฤดูหนาวอยู่ที่ ๐-๓ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงฤดูร้อนจะมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๑๖-๒๔ องศาเซลเซียส สำหรับเมืองที่อยู่ตอนกลางและค่อนข้างทางเหนืออย่าง **กรุงปารีส** นั้น จะมีสภาพอากาศค่อนข้างเย็นและมักมีฝนตก แต่อากาศจะค่อนข้างร้อนในช่วงฤดูร้อน ส่วนพื้นที่ในแถบตะวันออกอย่าง **แคว้นอัลซาส** **แคว้นลอร์เรน** รวมถึงบริเวณ **เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาปีเรนีส** และ **ที่ราบสูงมาสซิป ซองตราล** จะมีสภาพอากาศที่หนาวเย็นจัดในช่วงฤดูหนาว

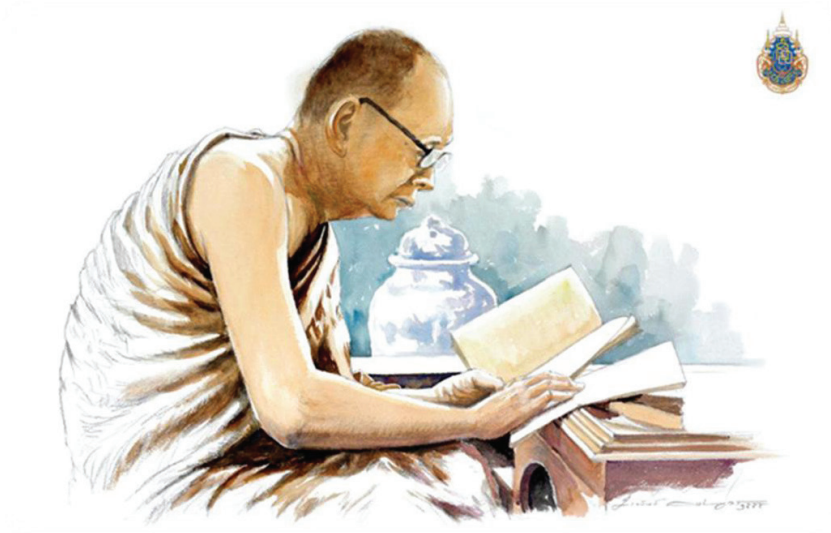

ภาพ: enlightened-traveller

ที่มา : ๑๐ อันดับ ประเทศที่อากาศดีที่สุดในโลก เข้าถึงได้จาก <http://paow๐๐๓.wordpress.com/>

ทรัพย์รักนิตที่ติดตามคนตาบอดไปไม่ได้

เมื่อความตาบอดมาถึง ไม่มีผู้ใดจะห้ามปรามภณอมรรักษานวงแขน
 ทะนุบำรุงร่ำของตนเอาไว้ได้ แม้สมบัติพัสถานที่หว่านไว้ระเนนว่ายังมีชีวิตอยู่
 จนเต็มล้นปัญญาความสามารถ ด้วยเวลานี้ ด้วยกลที่ตาม
 เพื่อใช้ทะนุภณอมรรักษาจิตบำรุงร่ำของตน ก็ติดกับร่ำไปไม่ได้เลย
 เป็นจริงดังพุทธศาสน์ภาชิที่ว่า
 “ทรัพย์รักนิตที่ติดตามคนตาบอดไปไม่ได้”
 ไร้ความรู้ ความสมบูรณ์ ความละตกละเบา ความปกป้องคุ้มกันร่ำของคนตาบอดได้
 ต้องปล่อยยี่นร่ำนั้นผู้พัวพันไปปล่อยต้นธุระภาพเดิม
 เป็นดินน้ำไฟลมประจำโลกต่อไป ต้องตามพุทธศาสน์ภาชิที่ว่า
 “สัตว์ที่มัวพัวพันทอดทิ้งร่ำไว้ในโลก”

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
 สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ข้อมูล : สำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/UppercutCreation/posts/341450209331960>

ภาพ : ผู้วาดภาพ อาจารย์ธีรพันธุ์ ลอไพบุลย์ เข้าถึงได้จาก <http://www.borkboon.com/>

นายไพระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบดีกรมที่ดินสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์

นายไพระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบดีกรมที่ดินสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์
เนื่องในโอกาสรับตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน
เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗

กรมที่ดินจัดกิจกรรม มหาตไทยร้อยใจ คนไทยยิ้มได้ จ.ชัยภูมิ

กรมที่ดิน ร่วมกับ จังหวัดชัยภูมิ และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๕ สำนักพัฒนาภาคที่ ๕ จัดกิจกรรมทางศาสนาและคืนความสุขให้กับประชาชน ตามโครงการ “มหาตไทยร้อยใจ คนไทยยิ้มได้” โดยมี นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบดีกรมที่ดินเป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ วัดแจ้ง บ้านเมืองเก่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

พิธีอัญเชิญรูปหล่อหลวงปู่ทวดกรมที่ดินปี ๒๕๓๙
ประดิษฐาน ณ ศาลาหลวงปู่ทวด

นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
พิธีอัญเชิญรูปหล่อหลวงปู่ทวดกรมที่ดินปี ๒๕๓๙ ประดิษฐาน ณ ศาลาหลวงปู่ทวด
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรมที่ดิน ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

บันทึกเทปถวายพระพร
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสมคิด ศรี ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ
ร่วมบันทึกเทปถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙/
ณ ห้องบันทึกเทปสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
และคณะข้าราชการกรมที่ดินร่วมลงนามถวายพระพรฯ

นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ และคณะข้าราชการกรมที่ดิน
ร่วมลงนามถวายพระพรเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
ณ ห้องแดง พระบรมมหาราชวัง
วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

Morning Brief

นายธรรมศักดิ์ ชนะ รองอธิบดีกรมที่ดิน เข้าร่วม Morning Brief
เสวนาสารสนเทศยามเช้า ครั้งที่ ๒๓/
วันอังคารที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายวานิตย์ อินทร์รักษ์ รองอธิบดีกรมที่ดินเป็นประธานเปิดการสัมมนาฯ

นายวานิตย์ อินทร์รักษ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลที่ดิน
ตามโครงการศึกษาแนวทางการบูรณาการข้อมูลที่ดินและบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติ
(ระยะที่ ๑) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ณ โรงแรม ทีเค พาเลส ไฮเทิล แอนด์ คอนเวนชัน ถนนแจ้งวัฒนะ

มอบวุฒิบัตรและปิดการอบรมหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะข้าราชการระดับต้น

นายปราโมทย์ ยามาลี รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน

พิธีมอบวุฒิบัตรและปิดการศึกษาอบรม หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะข้าราชการระดับต้น (พลต.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรมที่ดิน บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ประชุมคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗

ดร.สุจิต จงประเสริฐ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
ประชุมคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗
ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๕ กรมที่ดิน ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

สำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬ อบรมการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใสกับการออกโฉนดที่ดินฯ

สำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬ อบรมโครงการการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส กับ การออกโฉนดที่ดิน การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ขาย และจำนอง ตามข้อกำหนดสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติราชการ ในวันที่เสาร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

ณ ห้องประชุมศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จังหวัดบึงกาฬ

